Ի. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 5218 — ՄԱՐՏ 31/13 ԱՊՐԻԼ 1903 — ԵՐԿՈՒՇԱԲԹԻ — 15 ՄՈՒՀԱՐԷՄ 1321 — Ի. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 5218

درعلیه‌ده غلطه‌ده ﴿ آره‌ولك ﴾ غزته‌سی اداره‌خانه‌سی

Նամակ կամ որ եւ է զրուցիւն պէտք է ուղղել
ԱՐԵՒԵԼՔ ՕՐԱԹԵՐԹԻ
ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԵԱՆ
ԳԱԼԻՒ, Գալաթիա, Քամանցօ փողոց թիւ 8

Les Annonces sont reçues
à la Direction du Journal "ARÉVELK,,
Galata, CONSTANTINOPLE

ԱՐԵՒԵԼՔ

ՕՐԱԹԵՐԹ

ԱԶԳԱՅԻՆ, ԳՐԱԿԱՆ ԵՒ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

20 ՓԱՐԱ 20

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Պոլսոյ եւ գաւառներու համար տարեկան	140	դրս.
» » » » վեցամսեայ	76	»
» » » » եռամսեայ	40	»
Օտար երկիրներու համար տարեկան	40	Ֆրն.
» » » վեցամսեայ	20	»

Դրամի փոխարէն փոստայի փուլ կ'ընդունուի, 115 դրուշի փուլը 100 դրուշի հաշուով։
Տեղական թղթատարի ծախքը բաժանորդաց կը վերաբերի։

Ծանուցմանց համար պէտք է դիմել ուղղակի խմբագրատուն։

20 ՓԱՐԱ 20

ԱՄՈՒՍՆԱԿԱՆ ԶԵՂԾՈՒՄՆԵՐԸ

ՄՈՒՇԻ ՄԷՋ

Այս անգամ արձագանք կ'ըլլանք Մուշի պատ. տեղապահ Տ. Խոսրով վարդապետի արարքներուն, որ ապօրինի ամուսնութեանց հրման կու տայ, օրինաւորները կը լուծէ. ըստ քահանայոց փիլոնագրկութեան կը դատապարտէ քահանաները եւ դեռ պատին մէկ չորրորդը չվացուցած՝ ներումի կ'արժանացնէ։

Փառք Աստուծոյ, այս տարի հունձքն առատ էր, Պուլանըքի այցելութիւնն ալ չմոռնալով, Մուշի ընդարձակ թեմէն, ուր նմանը չտեսնուած ամուսնութիւններ կատարուեցան։ Զանց կ'առնենք նկարագրել այն նուաստացուցիչ մեղոցները որոնք պակի հրամանագրերու չնորհման առեն տեղի ունեցան այս քանի մը ամիսներէ հետէ, անկարգին եւ կարգորոյն միջեւ, հասի ու չհասի խնդիրներուն մասին։ Դատնանք իրակնին. վաւերական ապացոյցներով կը բողոքենք այս կրօնական իրաւասութեան ոանձգումներուն դէմ։

Ա. — Իբրեւ զեղծում. — Խոսրով վարդապետ նախորդ տարի Տմնիկ գիւղի մէջ երեք ճիւղահամարով կատարուած ամուսնութիւն մը տեղւոյս կրօնական ժողովով լուծեց, ու պակաղիր Տ. Մովսէս քահանան երեք ամիս Ս. Կարապետի վանքը ապաշխարելու դատապարտեց։ Կրօնական ժողովին հայրերէն կը տեղեկանանք որ այդ անօրինութեան օրինական արձանագրութիւնն ալ եղծուած է ու ցարդ կը մնայ դիւանատան մէջ. սակայն երեք օրէն յետոյ պակը իբրեւ օրինական կը վաւերացուի ու կը հռչակուի։ Կրօնական ժողովն ալ կը կարծէ թէ իր անուանական որոշումը գործադրութեան դրուած է։ Քահանան վանքը գնաց. երեք ամսուան ապաշխարութեան դատապարտուած քահանաներեն օր վանքը չմնաց եւ արտոնուեցաւ գիւղը վերադառնալ ու քահանայագործել։ Այս ամուսնալուծութեան ու վերահաստատութեան պարագաները վերլուծելով՝ նախ խիստ ծանր կը գտնեն պակաղիր քահանայի յանցանքը, զի Հայ. Եկեղեցին բնաւ չընդունիր երեք ճիւղահամարով ամուսնութիւն։ Դեռ հոս չեմ ակնարկեր իրաւասութեան խնդիրը հանդէպ կեդր. Կրօնական ժողովի, որուն տեղեկութիւն տալով կամքը առնելու էր եւ ըստ այնմ վարուելու։ Ասոր յարեւնման կամ համանման բազմաթիւ ամուսնական զեղծումներ տեղի ունեցած են, որոնց հեղինակ պատուապատ քահանաներ որոշուած պատիժին չեն կրած, կամ առաւելն Մատնավանք ուխտաւորութենէ մը ետ դարձած են։

Բ. — Ամուսնալուծութեան հրամանի իբրեւ հանրական կաթողիկոս. — Մշոյ դաշտի Աւբան գիւղի նահապետական բարեհամբաւ ընտանիքէն Գրիգոր անունով երիտասարդ մը կ'այրենայ. Զիարէթ գիւղը կ'երթայ, ուր յետ համաձայնութեան կ'ամուսնանայ կնոջ մը հետ, Ս. Ծննդեան պահքէն առաջ, առանց ճիւղահամարի մեղօքութեան ու հասի կամ չհասի խնդիր յարուցելու։ Պակաղիր քահանան կ'ըլլայ տեղւոյն Տ. Մանուէլ աւագ քահանան՝ 80-ամեայ, որ առաջնորդական իրաւունքը նախապէս ստանալով կը պակէ այրիները։ Եթէ ուղղակի հրամանագիրը Մուշէն բերել չի արուիր, պատճառը ստատիկ ձիւնը, ճամբաներու գոցուիլը եւ ծննդեան պահքը առջեւ ըլլալով՝ ժամանակին պակը կատարել տալու ստիպողականութիւնն է եղեր, մինչդեռ այդգունակ պարագաներուն մէջ՝ հեռաւոր գիւղերու քահանաներուն արտօնութիւն տրուած է կատարել պակները, եթէ կնճիռներ չեն պարունակեր եւ համաձայն են Հայ. Եկեղեցիի օրէնսդրութեան, անշուշտ Առաջնորդարանի իրաւունքն ալ գանձելով։ Արդ, տեսէք թէ ինչ կը պատահի. Խոսրով վարդապետ լսելով որ առանց հրամանագրի այդ պակը կատարուեր է, յունվար 2 ամսաթիւ պաշտօնագրով մը կը լուծէ այդ պակը, առանց կրօնական ժողովի գիտութեան եւ առանց քննելու հասի կամ չհասի, ներեւլի կամ անթերելի պարագաները, իսկ պաստկադիր քահանան ալ փիլոնագրկութեան կը դատապարտէ մինչեւ պակ։ Թո՛ղ Գրիգորի եղբայրը, ի զուր ձգնի ողոքելու Տեղապահին սիրտը, թո՛ղ ապէշ ու պաղատի ի սէր իրենց առնային կրօնասիրութեան եւ ընտանեկան պատուոյ, թո՛ղ փաստեր ու համանման ապացոյցներ մէջ բերէ, ասոնց ոչ մէկը ազդեցութիւն կը գործեն, ընդհակառակը, եղբայրը լուսանքովնա-խատանքով կը վանուի խառնորդարանէն։

Ցեռոյ, չենք գիտեր ինչո՛ւ Եկեղեցիին օրէնքը կ'ընդունի վերհաստատութիւն ամուսնութեան, չարաթ մը ետքը քահանան իրաւունք կ'ունենայ փիլոն կրելու ու քահանայագործելու։

Սուր հանգամանք ունեցող ամուսնալուծութեան ու վերարտօնութեան այդ խնդրոյն առթիւ, ահա կ'ընդօրինակենք Խոսրով վարդապետի պաշտօնագիրը, մեր ընթերցողները ետքէն։ —

«Արժ. Տ. Վարդան քահանայ Վարդանեան,

Աւբան

«Սիրելի,

«Համար 110 եւ յունվար 2 թուակիր պաշտօնագիր մը ղրկած էինք գիւղիդ քահանայական դասուն, որով լուծեր էինք ձեր գիւղացի Խարխանեան Գրիգորի պակն ընդ Զիարէթ գիւղացի Աննա Մկրտչեան անուն այրի կնոջ, եւ յանձնարարած միանգամայն, որ անմիջապէս լաքնէք էրիկէն եւ հօրը տունը ղրկէք եւայլն։

«Ինդիրը քննելով տեսնուեցաւ որ, յանցանքը պակաղիր Տ. Մանուէլ քահանայի վրայ կը ծանրանայ, հեռեւապէս ասոր պատասխանատու կը [illegible] Խարխանեան Գրիգորի ընդ Աննա Մկրտչեանի պակը եւ կը յանձնարարենք, որ կինը վերադարձնէք էրկայ տունը։ Պակաղիր քահանայի մասին արդէն պատշաճն ի գործ դրուած է։

Մնամք աղօթարար
Պատր. Փոխանորդ Մշոյ
ԽՈՍՐՈՎ Վ. ՊԷՀՐԻԿԵԱՆ։»

Մենք ունինք հանրական Ս. Կաթողիկոս՝ որ կը տնօրինէ կրօնապատկան այնպիսի խնդիրներ ու կ'արձակէ այնպիսի վճիռներ, որոնք կախումն եւեթ ունին Ս. Հայրապետին բացարձակ կամքէն ու գերագոյն հեղինակութենէն. այս կարգէն են ամուսնալուծութեան խնդիրներն ալ, որոնք Ն. Ս. Օծութեան կ'երթան, վաւերական տեղեկագիրներով ու կը սահմանեն իրենց օրինական լուծումը։ Ուրեմն վարդապետ մը ինչպէ՞ս կրնայ ամուսնալուծութիւն առալ բերել։ Բայց պահ մը ենթադրենք թէ Խոսրով վարդապետն իրաւունք ունենար ամուսնալուծութիւններ ընելու, կը հարցնենք սակայն թէ, ինչ յանցանք գտաւ Խարխանեան Գրիգոր եւ Մկրտչեան Աննայի պակի խնդրոյն մէջ։ Մեղօքութեան, հասի ու չհասի ո՛եւ է ճիւղահամարի մասին Եկեղեցիին օրինաց հակառակ բաներ մը չկայ։ Միայն թէ հրամանագիրը վերը յիշուած պատճառներով ուղղակի Մուշէն չէր բերուած, մինչ անդին հարիւրաւորներով պակներ կ'ըլլան առանց հրամանի եւ մէկ երկու ամիս ետք կը ծանուցուին Այնքան նախանձայոյզ եւ բծախնդիր Տեղապահ մը պէտք չէր գլխաւոր ոտներու միջոցներուն, երբ անտերելի է պակի խորհուրդի կատարուիլը, բացարձակ հրամանով արտօնէր Զրիք գիւղացի Արմենակի զաւկին ամուսնութիւնն ալ։

Բարդէն վարդապետը Մուշէն իբրեւ պատգամ որոտաց պանդուխտ ազգայինները երկու ամիս ժամանակամիջոց տրուելը, իրենց ծննդավայրը վերադառնալու համար, ապա թէ ոչ պիտի թողլատրէր բոլոր պանդուխտներու կիներու ամուսնանալ, բայց որովհետեւ իր յայտարարութիւնը հրապարակաւ էր, կրօնական հեղինակութիւնները ու մասնաւորները զգացուցին իրեն, իր իրաւասութեան սահմանէն քիչ մը դուրս ելլելը։ Իսկ Պէշրիկեան վարդապետ Թերեւս առաջին փորձէն օգտուած, տարբեր միջոց մը ընտրեց. լռիկ մնչիկ ամուսնալուծութիւններ կատարել։ Ինչ դնաս եմէ ճիւղահամարով անտերելի մէկ քանի պակներ կատարուին եւ Խարխանեան Գրիգորը հրամանագիր առած չելլալուն համար ամուսնալուծութեամբ պատժուի եւ յետոյ պրծի։

Մենք առ այժմ վեր առինք վերոյիշեալ երկու ամուսնական զեղծումներու դէպքերը ու բաւականացանք. ունինք սակայն հրատարակութեան յանձնելիք ուրիշ գայթակղական զեղծումներ ալ։ Տեսնենք թէ ինչ արձագանգ պիտի գտնէ մեր բողոքը կեդր. Կրօնական ժողովին մէջ եւ ինչ արդարանալիք փաստեր ունի Խոսրով վարդապետ։

Մուշ — ՆԱՐԴԻՏ

ՓԵՐԹՈՒԱԾՆԵՐԸ

Պատանեկան հասակի մէջ բանաստեղծական ներշնչումի պատրանքը, իր արդիւնքին մէջ, նոր երեւոյթ մը չէ համաշխարհային գրականութեան համար։ Սակայն ապշութեան մատնեց զիս այն գովեստը ու փառաբանանքը՝ զոր ստացաւ այս կարգի արտադրութիւններէն մէկը՝ իր վիճակէն շատ յետոյ սակայն։ Այդ գիրքը՝ «Փերթուածներ» անուն՝ ոեւէ կերպով չէր կրնար արժանի ըլլալ ընդհանուր ուշադրութեան [illegible] Խարխանեան Գրիգորի ընդ Աննա Մկրտչեանի պակը եւ կը յանձնարարենք, որ կինը վերադարձնէք էրկայ տունը։ Պակաղիր քահանայի մասին արդէն պատշաճն ի գործ դրուած է։ իսկ այն անիմաստ ու անարժէք քննադատականէն ետքը՝ որ վերջերս փառքի պակներ կը հիւսէր անոր չուրջը։ Եթէ այսօր քիչ կը զբաղիմ այդ գործով, ոչ թէ անոր արժանիքին համար է, այլ այն խեղճ ընթերցումին համար՝ զոր ունին մեր նոր սերունդին պատկանողներէն ոմանք, գրականութեան եւ բանաստեղծութեան մասին։

Գրքին իւրաքանչիւր անիմաստ ու արդայական տողերուն հանդէպ քննադատին անհուն զմայլանքը պարզապէս ծիծաղելի է. իսկ ամբողջ քննադատականին մէկ ծայրէն միւսը երկարող խրոխտանքը եւ յանձնապատան դատաստանները անտանելի էին։

Այս տրամածօրէն հակառակ դատաստաններուն առջեւ՝ ի հարկէ ընթերցողը հետաքրքիր պիտի ըլլայ գաղափար մը կազմելու գրքին պարունակութեան վերաբերեալ։ ուստի առանց ընտրութեան՝ քանի մը ոտանաւորներ կը ներկայացնեմ, եւ դատաստանը իրենց կը ձգեմ։

Առաջին ոտանաւորը կոչ մը է, «Մըրմունջ առաջին» վերնագրով, որ անդլիացի դասական բանաստեղծներու երկերուն սկզբնաւորութիւնը կը յիշեցնէ հեռուէն...! — «Թեւերուդ տակ անսասան,— Ով դու անհուն զօրութիւն,— Ծածկէ, ո՜հ, զիս զերդ վանան,— Մ'ըներ մրմունջս ապարդիւն։— Ո՜հ, այս դժբաղդ վիճակէս,— Շնորհէ զիս հանելու,— Ապրիլ առողջ այլոց պէս— Միայն բարիք ընելու։»

—Մի՛ շարժիք, ես սպասարկութիւն կ'ընեմ ձեզի։

Փափկօրէն առաւ հացի չէչտերը, կարագ քսեց անոնց վրայ, կտրեց զանոնք, ու շնորհալի ձեւով մը՝ անձեռոց մը կապեց Քրիսթիանի վիզը։ Ցեռոյ կերցուց անոր, հացին չերտերը թաթխելով չոքոլային մէջ եւ երիտասարդին բերանը դնելով։ Քիչ մը յուզում կը կարդացուէր Քրիսթիանի դէմքին վրայ։ Սրտի արտիսմով յիշեց այն խնամքները՝ որով իր մայրը կը չրջապատէր զինքը, տղայ եղած ատեն։ Այդպէս կերակուր կերցուցած էր մայրը, երբ չատ փոքր ու հիւանդ էր տակաւին։ Աչքերը գոցեց՝ պատրանք ունենալու համար թէ մայրն էր իր անկողնին վրայ ծռողը։ Ու այսպէս առանց խօսելու, տեղէն չարժելու, թոյլ տուաւ որ այդ բարի կինը զինքը չփոցնէ սիրալիր կերպով, սիրոփէ իր տկարութեան մէջ, վայրկեանի մը համար մանկութեան պատրանքը ընծայելով իրեն։ Պ. Հարնուա եւ տոքթ. Օկանները գոհունակութեամբ կը դիտէին այս պատկերը։

Ցաղորդ օրը, բժիշկը այնքան լաւ գտաւ իր հիւանդը որ սպեղանիով օծեց վէրքը ու պատատեց. Քրիսթիան կրցաւ անկողնէն ելլել եւ օրուան մէկ մասը անցնել պարտէզին մէջ։ Իր անցուցած արկածէն ի վեր, առաջին անգամ ըլլալով նօրէն կը տեսնէր ժընըվիէվը։ Մանկամարդ աղջիկը արտասուէն կը դառնար, թեւէն կախած ցօղաթաւալ սունկերով լեցուն կողով մը։ Առանց քաշուելու՝ մօտեցաւ երիտասարդին եւ անոր առողջական վիճակը հարցուց։ Ժընըվիէվ վարդապետն ալ թարմագեղ էր. իր խարտեաշ մազերը, քիչ մը տարաղնած՝ յարդէ գլխարկին տակ, խոլ փունջերով կը տարածուէին։ Շնորհալի շարժումով վեր առաւ զանոնք, կողովը վար դնելէն յետոյ։

—Հիմա աւելի յոխորտ կը թուիք քան թէ այն օրը երբ ձեզ վերցուցինք խոտերուն վրայէն, ըսաւ Ժընըվիէվ զուարթօրէն։ Բաւական վախ պատճառեցիք մեզի... Ձեր մեքենան նորոգուած է... Դիւզին սայլապանը, որ ճարտար գործաւոր մըն է, ձեր մեքենավարին բացատրածը լաւ ըմբռնեց։

—Թերեւս աւելի դժուար պիտի ըլլայ դարմանել սրունգս... Բայց տոքթ. Օկանները եւս ճարտար գործաւոր մըն է...

—Երէկ մեզի հաւատուեց թէ չարաթ մըն ալ եթէ անխոհեմութիւն չընէք, չպիտի կաղաք ալ եւս... Բայց պէտք չէ շարժիլ։

—Հապա ես որ մեկնիլ կ'ուզեմ...

—Վերջին ատիճանի անխոհեմութիւն մը պիտի ըլլար ատիկա։ Ուրիշ բան, եթէ ուզէք՝ պատգարակով փոխադրուիլ... Ակէք մինչեւ Տովիլ տասը մղոն կը տեւէ... Սունկերէս չոլո՞տի ճաշակէք բնաւ։

Այս խօսքին վրայ՝ Ժընըվիէվ իր կողովին մէջ ցոյց կու տար եւ սպիտակաթոյր մատերովը կը շարժէր վարդագոյն կիրոլասունկերը։

—Ախորժարեր չե՞ն սա սունկերը։

—Զի՞ք վախնար որ Թուխաւոր ըլլան անոնք։ Կը հաւատան թէ շատ հնասակար է։

Քրքջաձայն ծիծաղեցաւ Ժընըվիէվ։

- Ո՛չ, պարոն, չեմ վախնար, եւ ոչ ալ հայրս, մայրս ու հոստեղի անձերը կը վախնան... ամէն տարի սունկի կերուխումներ կը սարքենք ու մինչեւ հիմա մեռած չենք դեռ... Դուք ալ պիտի ճաշակէք անկէ. եթէ ոչ պիտի ենթադրեմ՝ որ դուք ալ կը վախնաք։

—Օրիորդ, մի տարակուսիք, պիտի ուտեմ այդ սունկերէն, բաւ Քրիսթիան։ Եթէ այնքան զօրաւոր պատճառներ չունենայի հոսկէ մեկնելու, ատիկա միայն պիտի բաւէր զիս հոս վար դնելու։

Տիկին Հարնուա իր աղջկան խօսակցութիւնը լսելով իր պատուհանին տակ, պարտէզ իջաւ՝ անոնց միանալու համար. մինչեւ արեգակին մայրամուտը՝ երեքն ալ հոն մնացին։ Ժամանակը անհաւատալի արագութեամբ մը սահեցաւ հիւանդին համար. օրը վերջացաւ ու Քրիսթիան վայրկեան մը իսկ չզգաց յափրանքի ու ձանձրոյթի զգացումներ՝ զոր կ'ունենար ուրիշ ատեն, ինքնամոռացման համար։ Բարերար խոնջէնք մը կը զգար, բաց օդէն մեղկացած, ընդարձակ դաշտագեահներու եւ համ անտառներու թմրեցուցիչ հանդարտութենէն ազդուած։ Թոյլ տուաւ որ իր անկողինը փոխադրեն զինքը։ զուարթ ձայ մը ըրաւ, կանուխ պառկեցաւ, ինչ որ արդելք չեղաւ առաւտուն միայն արթնանալու։

(Շարունակելի)

ՄԱՌՈՎԼԻՆ

(ՇՈՐԱՎԷՊ)

Ա

Տարիներէ առաջ եկող հոխանձի վերայ կը խօսակցէին։

Պառոն Մէքքա, այս մասին ամենէ առաջ անցնելով, ըսաւ թէ երբեմն սիրահարութեան մէջ նախանձը սրտամիկ տառաներու պատճառ կ'ըլլայ ու ասոր իբր ապացոյց՝ պատմեց հետեւեալ իրողութիւնը։

«Պատմելիք դէպքս շատ պարզ է, բայց միանգամայն շատ եզերական, եւ կամ ականատես ըլլալուս համար այպէս կը թուի ինծի։ Ամէն անգամ որ կը յիշեմ, բուռն սրտայուզում մը կը զգամ։

«Գիտէք արդէն որ ագարակ մը ունիմ Նորմանտիոյ մէ։ Սովոր եմ ամէն տարի մէկ երկու ամիս ժամանակ անցնել այս ագարակին մէջ, որ նշանաւոր է մասնաւորապէս իր այգեստանով։

«Տեսարանն ակնառնաց է, մանաւանդ այգիներն այնչափ դեղեցիկ են ու խաղողներն այնչափ ընտիր, որ մեր ստացած գինիները, մեւ այգիներուն բաղդատմամբ քառսուն առ հարիւր առաւելական տարբերութիւնով մը կը վաճառուին։ Այս պատճառով, ամէն տարի մեծաքանակ շան մը կ'արտադրեն։

«Երկու երեք ամիս յետոյ, ոչինչ կը մնայ բոլոր նկուղներուն կամ լաւ եւս գինեհորներուն մէջ, զորս յատկապէս չինել տուած եմ ջրեղէնի նման ձեւով մը։

«Այգեկութիւն ժամանակը դեռ չեկած՝ բազմաթիւ գնորդներ կը ներկայանան գինիները գնելու համար։ Անժխտելի է սակայն թէ հորերու այս նոր դրութիւնը մեծապէս կը նպաստէր գինիներուն պատուական ըլլալուն։ Այս սառներկեայ հորերը հինգական մէթր խորութիւն ունին։

«Նիւթէս չեղած չէլլալու համար, հիմա ատոնց չինուածքին վրայ չպիտի խօսիմ, այլ ակնարկած իրողութիւնս պիտի պատմեմ։

«Զորս տարի առաջ, երկու մարդ կ'աշխատէին այս գինեհորերուն մէջ։ Ասոնցմէ մէկուն անունն էր Ժան, իսկ միւսինը՝ Բիէր։ Երկուքն ալ այլասոյժ, աղէկ ժողովան, հրամէնց անոնց ոչինչաստեղ Ստուգիւ խղճմտօրէն կ'աշխատէին ու բնաւ չէին նեղացներ զիս։

«Թէեւ մերթ ընդ մերթ ցրտութիւն մը կը նշմարուէր անոնց միջեւ, բայց կը զգուշանային ծայրայեղութեան դիմելէ եւ կամ ջէթ վէճ յարուցանելէ։ Որովհետեւ չատ գոհ էի երկուքէն ալ ու ճշմարտապէս կը սիրէի զանոնք, հետաքրքիր եղայ իմանալու թէ ինչո՛ւ համար երբեմն կը վշտացնեն զիրար։

«Այս գծտութեան սկզբնապատճառը կին մըն էր։ Երկուքն ալ կը սիրէին Մառոլինն անուն աղջիկ մը, որուն հայրն էր ագարակին մէջ իբր կիսարար բնակող գիւղացիներէն մէկը։

«Դեղագէտ, խենէշաբարոյ, հաճոյամոլ այս աղջիկը, անտարակոյս ծաղրելու դիտումով, ասոնց երկուքին ալ կը քծնէր, երկուքն ալ սիրել կը ձեւացնէր ու կը խաբէր։ Սիրային յարաբերութիւններ կը մէկէր, ամէն առիթէ օգտուելով՝ յընդարձակ մը կը դանուէր, եւ բուռն նախանձ մը կը սերմնէր այս երկու հէք ծարփածուներուն միջեւ։

Այս բանը դիտելէ յետոյ, սկսայ աւելի մօտէն զննել անոնց յարաբերական վիճակը։ Իրենց միջեւ տիրող գծտութիւնը կ'աւելնար օր ըստ օրէ։ Փոխադարձաբար ա՛յնչափ նախանձ կը տածէին Մառոլինի պատճառով, որ եթէ կարենային՝ ամէն տեսակ չարիք պիտի գործէին իրարու, մինչեւ իսկ պիտի սպաննէին զիրար։

«Ասոնց անկեղծօրէն կարեկցելով հանդերձ, բնականաբար ոչինչ կրնայի ընել։ Այս ազջիկը, որ անխորհրդաբար չէր մտածեր թէ իրերու այս վիճակն ինչ վախճան կրնայ ունենալ, կը շարունակէր խաբել զանոնք, ու հաճոյք կը զգար անոնց փոխադարձ նախանձն արծարծելէ։»

Բ

«Այդիներէն ամենավերջին բերքը փոխադրող եղնասայլերը, իրիկունը մինչեւ ուշ ատեն, երթուդարձ ըրած էին այգիներուն ու ագարակին միջեւ։

«Մաղողները տակառներու մէջ ճզմելելէ ու քաղցրի վերածուելէ յետոյ, ժամն ու Բիէրը քաղցուն դոյլերով կը պարպէին գինեշերժերուն մէջ։ Մութը կը տիրէր ալ եւս։ Որովհետեւ անգիտակ չէի թէ ո՛րչափ վանդալաւոր էր գինեհորերուն մէջ իյնալ, եւ թէ անգամ մը իյնալէ յետոյ՝ կարելի չէր ճողոպրիլ, իրենց քանիցս պատուիրած էի ուշադիր ըլլալ։ տակէ զատ, լապտեր մը վառել տուած էի հոն։

«Ժամ ըսած էր թէ մոմը զուր տեղը պիտի վառէր, եւ թէ քիչ մը վերջը ծաղելիք լուսնին լոյսը ցերեկուան պէս պիտի լուսաւորէր ամէն կողմ, բայց ես կարեւորութիւն չտալով անոր խօսքին, ազդարարած էի որ անպատճառ լապտեր վառուի, ու յանձնարարած՝ որ վերջին ատիճան ուշադրութիւն ընեն։

«Գիտէք գիւղերուն այդգեղութիւնի զուարճութիւնը։ Երբոր գործերը լմնան, բոլոր գիւղացիները թարմ քաղցուն կը խմեն ու մինչեւ առաւօտ կը պարեն։ Մեր ագարակին մէջ ալ այսպէս կ'ըլլար։ Մինչեւ ուշ ատեն տեւած էին պարերը. կալը զբօսավայր մը դարձած էր։

«Միջոց մը, երբ սենեակս պիտի վերադառնայի՝ պառկելու համար, դիտմամբ փախեցի ճամբաս ու գինեհորերուն առջեւէն անցայ։ Մէկ հատին խուփը վերցուած էր. դարշ հոտ մը կը բուրէր։ Մը-ռնցայ, նայեցայ։ Լուսնի լոյսով կը տեսնուէր ամէն կողմ։ Հորը դիտած պահուս, անոր մէջ խոշոր սեւութիւն մը տեսնելով՝ մտատանջութիւնս աւելցաւ։ Անմիջապէս գոչեցի, ամէն կողմէ վազեցին, եկան։

«Կ'երեւի թէ մարդ մը ինկած է։ կեռ, երկաթ ու չուան բերէք, ըսի։ Բոլոր եկողներն ալ ինձի պէս հաստատեցին թէ մարդ ինկած է հորին մէջ։ Աղաւաղմի

Գ

«Տասը վայրկեան յետոյ հէք Բիէրին դիակը դուրս հանուեցաւ։

«Անկարելի էր ճշմարտութիւնն երեւան հանել ու վճռական ապացոյցներով հաստատել թէ ո՞վ էր այս ոճիրին հեղինակը։ Խեղճ Բիէրը նախանձի մը զոհ եղած էր։ Անտարակոյս, ժամն էր զայն սպաննողը... Կեանքիս մէջ չպիտի կրնամ մոռնալ այս դիակին տեսարանը, այս եղերական դէպքին տպաւորութիւնը...»

Պառոնն սկսած էր մտածել։ Մեր մէջէն մէկը հարցուց։

—Հապա Մառոլինը։

—Մառոլինը... երեք ամիս յետոյ ամուսնացաւ ժամին հետ։ Ամէն պարագայի մէջ, այսպէս ըրած էր ո՛չ թէ սիրելուն, այլ ստիպողական հարկ ղգալուն համար։

Կարին — Թարգմ. Ա. Ն. Թ.

ՎԱՆԱՅ ԿԵԴՐ. ՎԱՐԺԱՐԱՆԸ

Վանայ կեդր. Վարժարանի հնամակալութիւնը պարաք կը համարի պաշտօնապէս յայտարարել որ Ն. Ս. Օծութեան բարձրագոյն որոշմամբ՝ սոյն հաստատութեան յանկացուած է Ռումանեացի բարեկիրտակ Գրիգոր Անտոնեան Սիրիպրինիքեանի 24,000 ռուպլի կտակին կէսը՝ 12,000 ռուպլին, զոր կանխօրօք հանգուցեալ բարերարն այս նպատակին համար ձգած էր Օտեսայի կայս. պանքան։

«ԱՐԵՒԵԼՔ»Ի ԹՈՐԹՈՆԸ (25)

ԹՕՐԹ ՕՆԷ

ԿԵԱՆՔԻ ՊԱՅՔԱՐՆԵՐԸ

ԱԼՔՈԼԱՎԱՃԱՌԸ

ՄԱՍՆ ԱՌԱՋԻՆ

Դ

—Հիմակուհիմա խմելու բան մը տուր ինծի, որովհետեւ խօսեցնել տուիր զիս. կոկորդս չորցաւ...

—Դեղաջուր կ'ուզե՞ս։

—Ո՛չ կրօք...

—Շա՞տ թեթեւ չինուած։

—Ամերիկեա՞ն։

—Աւասիկ ձեզ հիւրընկալող տանտիրուհին, անկէ ուզեցէք։

Տիկին Հարնուա է որ կը մատնէր Քրիսթիանի սենեակը, լաւ ընդունելութեան մը ժպիտը չրթունքին վրայ։ Անոր ետեւէն ամուսինը կ'երեւար նրբանցքին մէջ։

—Լաւ քնացա՞ք, հարցուց տիկին Հարնուա, խօսքը Քրիսթիանի ուղղելով։

—Հիանալի կերպով։

—Աւասիկ ձեր ճաշը կու գայ։

Ծառան ափսէի մը վրայ դրած չոքոլային չոգելից գաւաթ մը, խորոված հաց եւ կարագ, ներս կը բերէր։ Տիկին Հարնուա փոքր սեղան մը սահեցուց հիւանդին քով եւ ճեփներմակ ծածկոյթ մը սփռեց սեղանին վրայ։ Ախորժաբեր բոյր մը դգուեց Քրիսթիանի ռունգերը եւ սատմքսը, որ սովորաբար անզգայ էր. յեղակարծ փոփոխութիւն մը առաջ եկած էր։ Ամէն ինչ ողոքիչ էր՝ խնամոտ կերպով պատրաստուած այդ փոքր ճաշին մէջ։ Շոքոլայէն գոլորշի կ'ելլէր, կարմրցած հացը անուշ բոյրեր կ'արձակէր, կարագը բոլորշի արապէսքներով զարդարուած էր։ Զարմացկոտ գոհունակութեամբ մը՝ Քրիսթիան ստուգեց որ անոթութիւն կը զգար եւ թէ հանդոյցով պիտի ուտէր։

Շարժում մը ըրաւ, տեղէն վեր ելլելու համար, բայց տիկին Հարնուա կատեցուց զայն։

—Մի՛ շարժիք, ես սպասարկութիւն կ'ընեմ ձեզի։

Փափկօրէն առաւ հացի չէչտերը, կարագ քսեց անոնց վրայ, կտրեց զանոնք, ու շնորհալի ձեւով մը՝ անձեռոց մը կապեց Քրիսթիանի վիզը։ Ցեռոյ կերցուցանոր, հացին չերտերը թաթխելով չոքոլային մէջ եւ երիտասարդին բերանը դնելով։ Քիչ մը յուզում կը կարդացուէր Քրիսթիանի դէմքին վրայ։ Սրտի արտիսմով յիշեց այն խնամքները՝ որով իր մայրը կը չրջապատէր զինքը, տղայ եղած ատեն։ Այդպէս կերակուր կերցուցած էր մայրը, երբ չատ փոքր ու հիւանդ էր տակաւին։ Աչքերը գոցեց՝ պատրանք ունենալու համար թէ մայրն էր իր անկողնին վրայ ծռողը։ Ու այսպէս առանց խօսելու, տեղէն չարժելու, թոյլ տուաւ որ այդ բարի կինը զինքը չփոցնէ սիրալիր կերպով, սիրոփէ իր տկարութեան մէջ, վայրկեանի մը համար մանկութեան պատրանքը ընծայելով իրեն։ Պ. Հարնուա եւ տոքթ. Օկանները գոհունակութեամբ կը դիտէին այս պատկերը։

Ցաղորդ օրը, բժիշկը այնքան լաւ գտաւ իր հիւանդը որ սպեղանիով օծեց վէրքը ու պատատեց. Քրիսթիան կրցաւ անկողնէն ելլել եւ օրուան մէկ մասը անցնել պարտէզին մէջ։ Իր անցուցած արկածէն ի վեր, առաջին անգամ ըլլալով նօրէն կը տեսնէր ժընըվիէվը։ Մանկամարդ աղջիկը արտասուէն կը դառնար, թեւէն կախած ցօղաթաւալ սունկերով լեցուն կողով մը։ Առանց քաշուելու՝ մօտեցաւ երիտասարդին եւ անոր առողջական վիճակը հարցուց։ Ժընըվիէվ վարդագոյն եւ թարմագեղ էր. իր խարտեաշ մազերը, քիչ մը տարաղնած՝ յարդէ գլխարկին տակ, խոլ փունջերով կը տարածուէին։ Շնորհալի շարժումով վեր առաւ զանոնք, կողովը վար դնելէն յետոյ։

—Հիմա աւելի յոխորտ կը թուիք քան թէ այն օրը երբ ձեզ վերցուցինք խոտերուն վրայէն, ըսաւ Ժընըվիէվ զուարթօրէն։ Բաւական վախ պատճառեցիք մեզի... Ձեր մեքենան նորոգուած է... Դիւզին սայլապանը, որ ճարտար գործաւոր մըն է, ձեր մեքենավարին բացատրածը լաւ ըմբռնեց։

—Թերեւս աւելի դժուար պիտի ըլլայ դարմանել սրունգս... Բայց տոքթ. Օկանները եւս ճարտար գործաւոր մըն է...

—Երէկ մեզի հաւատուեց թէ չարաթ մըն ալ եթէ անխոհեմութիւն չընէք, չպիտի կաղաք ալ եւս... Բայց պէտք չէ շարժիլ։

—Հապա ես որ մեկնիլ կ'ուզեմ...

—Վերջին ատիճանի անխոհեմութիւն մը պիտի ըլլար ատիկա։ Ուրիշ բան, եթէ ուզէք՝ պատգարակով փոխադրուիլ... Ակէք մինչեւ Տովիլ տասը մղոն կը տեւէ... Սունկերէս չոլո՞տի ճաշակէք բնաւ։

Այս խօսքին վրայ՝ Ժընըվիէվ իր կողովին մէջ ցոյց կու տար եւ սպիտակաթոյր մատերովը կը շարժէր վարդագոյն կիրոլասունկերը։

—Ախորժարեր չե՞ն սա սունկերը։

—Զի՞ք վախնար որ Թուխաւոր ըլլան անոնք։ Կը հաւատան թէ շատ վնասակար է։

Քրքջաձայն ծիծաղեցաւ Ժընըվիէվ։

- Ո՛չ, պարոն, չեմ վախնար, եւ ոչ ալ հայրս, մայրս ու հոստեղի անձերը կը վախնան... ամէն տարի սունկի կերուխումներ կը սարքենք ու մինչեւ հիմա մեռած չենք դեռ... Դուք ալ պիտի ճաշակէք անկէ. եթէ ոչ պիտի ենթադրեմ՝ որ դուք ալ կը վախնաք։

—Օրիորդ, մի տարակուսիք, պիտի ուտեմ այդ սունկերէն, բաւ Քրիսթիան։ Եթէ այնքան զօրաւոր պատճառներ չունենայի հոսկէ մեկնելու, ատիկա միայն պիտի բաւէր զիս հոս վար դնելու։

Տիկին Հարնուա իր աղջկան խօսակցիլը լսելով իր պատուհանին տակ, պարտէզ իջաւ՝ անոնց միանալու համար. մինչեւ արեգակին մայրամուտը՝ երեքն ալ հոն մնացին։ Ժամանակը անհաւատալի արագութեամբ մը սահեցաւ հիւանդին համար. օրը վերջացաւ ու Քրիսթիան վայրկեան մը իսկ չզգաց յափրանքի

Սոյն բարեսպառեն որոշումն արդարեւ նուիրագործեց Կեդր. Վարժարանի դոյութիւնը Վանայ մէջ, ուր վաղուց ի վեր զգալի եղած էր այդ կրթական պէտքը, քանի որ 50 տարիներէ ի վեր գոյութիւն ունեցող մեր թաղային վարժարաններն իրենց մատուցած անփոխարինելի ծառայութեամբ հանդերձ՝ ներկայ դպրոցական կազմակերպութեան ծրագրին համաձայն չպիտի կրնային օգտակարապէս պահել վեցամեայ շրջանէն աւելի բարձր դասընթացքի պահանջող կոգեբերն՝ անջատ անջատ՝ ռանց ծանրաբեռնելու իրենց արդէն իսկ անբաւական պիւտճէները։

Կեդրոնականի բացումը կրնանք ըսել որ կազմակերպութեան տեսակէտով լուծեց մեր տեղային հայոյքի կրթական խնդիրը, օրինական ասոյճանաւորում դընելով վարժարանաց մէջ, այն է եկեղեցեաց ծոցը դանուող թաղ. վարժարանները վեցամեայ չրջանով պարզ նախակրթարաններ եղած են. իսկ կեդրոնականը երկուքեռամեակով բարձրագոյն նախակրթութեան եւ միջնակարգ կրթութեան սահմանուած է, որ ապագային արհեստանոցի մասնաճիւղ մըն ալ պիտի ունենայ։ Առանց ասոր մեր աղքատիկ հասարակութիւնը միջոց չպիտի ունենար պէտք եղածին պէս կրթել իր զաւակները։ Այսօր Կեդր. Վարժարանը մեր քաղաքի 2000է աւելի մանչ ուսանողներուն ապագան կը կազմէ։ Նախակրթարանական վեց տարիներ լրացնող մանուկներէն յարմարաւորները կ'ընդունուին Կեդրոնականին մէջ՝ առանց նպաստաւորութեան առնելու անոնց նիւթական վիճակը։ Եւ որովհետեւ տասնեակ տարիներէ ի վեր սովորութիւն եղած է որ կարող ծնողքներ իրենց տղաքը անհատական վարժարաններ կը ղրկեն լիաթոյլ, ըսել է վերոյիշեալ 2000 մանուկներէն մեծագոյն մասը ձրիավարժ են եւ Կեդրոնական մը չեղած պարագային՝ խեղճ ու կրակ դուրս պիտի գային վարժարանէն, առանց յաջեցնել կարենալու իրենց ուսման ծարաւը։ Կեդրոնականի աշակերտութիւնն ուրեմն մեծագոյն մասամբ ձրիավարժներէ յպիտի պաղկանայ, հետեւաբար անոր գոյութիւնը չկրնար թոյլներով երաշխաւորուիլ, այլ բացարձակապէս կտակներով, բարեսիրաց նպաստներով։

Ներկայ կազմակերպութիւնը նուիրագործող մէկ պայմանն ալ առանձին յարմարաւոր ընդարձակ չէնքի մը կառուցումն է, որուն պիտի ձեռնարկէ Խնամակալութիւնը յառաջիկայ գարնան, իսկ այդ նպատակին յատկացնելով տեղւոյս մէջ հանգանակեալ հարիւր լիրան եւ կը տակաղդրամին այս տարուան տոկոսիքը՝ մօտ 60 լիրան։ Սակայն յայտնի է որ 1000 լիրայի մօտ ծախք պահանջող սոյն չէնքը եւ իր կահաւորումը դպրոցական պիտոյքներով հանդերձ չկրնար ի զլուխ հանուիլ լոկ տեղական միջոցներով։ Ուստի կոչում կ'ընենք ամէն տեղ մեր հասարակութեան մանաւանդ կարող դասակարգին մարդասիրական եւ կրթասիրական զգացմանց, որ նպաստն սոյն ամէնակարեւոր կրթատիրակել Վանի մանկտին։ Նպաստներ թէ՛ յանուն չէնքին կառուցման եւ թէ՛ յանուն ձրիավարժից դրական պիտոյից ու աղքատ ուսանողաց հագուստի հայթայթման, մեծ քաջալերութիւն ու մղում պիտի տան գործին։ Յատկապէս կուչանք խնդրել բարեսէրներէն որ բարեհաճին տարեկան միայն 3 լիրայի չնչին գումար մը վճարելով իբրեւ դրական պիտոյից զգեստեղէնաց ծախք եւ տարեթոշակ, որդեգիրներ ունենալ վարժարանին մէջ աղքատիկ եւ ընդունակ սաներէն որոնց տարեկան վիճակագրութիւնը պիտի տանայ։

Ահա այսպիսի նպատակայարմար բարեգործութեան մը կը հրաւիրենք մեր կրթասէր հասարակութիւնը եւ կը յուսանք որ մեր համայնքէն քաջալերութեան պիտի արժանանայ Վանայ Կեդրոնական վարժարանը եւ հետզհետէ յառաջադէմ փայլուն վիճակ մը պիտի ունենայ յօգուտ մեր մանկտւոյն։

Դիւան Խնամկ. Կեդր. Վրժրնի. Վանայ Նախագահ
ՍԱՀԱԿ ԵՊԻՍԿ. ԲԱԴԵԻԱՆԵԱՆ
Ատենադպիր Ատենապետ
Ե. ՄԿՐՏԻՉԵԱՆ Գ. ՁՆՏԷԼԵԱՆ
1903 Մարտ 1 Վան

ՕՍՄ. ՀԱՐՏԱՐԱՐՈՒԵՍՏ

ԸՆՏԻՐ ԿԻՐ ԵՒ ՇԱՂԱԽ ՇՈՒԵՆԱՐԻ ԴՈՐՆԱՐԱՆ, ՍԹԵՆԻԱ Լ. ՓԻՕՍԷՈՅԼՈՒ, Պ. ԼԻՈՆԱՐՏՈ ԵՒ ԸՆՆ.

Այս կիրը, որուն սպառումը մեծապէս աւելցած է վերջին երկու տարիներուն մէջ, շատ կարեւոր բարւոքում մը կրած է չնորհիւ ճարտարագէտ Պ. Կ. Լինարտոյի, որ գիտական երկար հետազօտութիւններէ յետոյ, յաջողած է գտնել գերազանցապէս խորոլիք կիր մը։ Լաւագոյն արդիւնքներ տուած է այս կիրը, ծուռ եւ անուշ չուրին տակ։ Օտար առաջնակարգ խորոլիք կիրերէն աւելի աղէկ է անվիճելի կերպով։ 200 օսմ. ոսկիի պարգեւ մը պիտի արուի անոր, որ ապացուցանէ թէ այս կիրը չէ գերազանցապէս։ Երեք պայմաններ կը մնացին իր մէջ.— Թնայաղութիւն, առողջարար հաճամանք, հասասանութիւն։

Կեդրոնական մթերանոց, Կարտիա, Բալաֆաթ-Եէրի, թիւ 63, առաջնամեան Պ. Բէօսէօյլու Խարարտարոյի մեծ մթերանոց։ Մասնաճիւղերն են Պոլիս, Բէրէսթէնիէր, թիւ 394, Գատրգիւղ քարափին վրայ, Նանի Միքայիլի քով, Սամսոն՝ Անտոնօղլու Եղբարք։ 74—105

Արտաքին Լուրեր

ՖՐԱՆՍԱԿԱՆ ԴՈՐՈՒԵՐ

Ծովային նախարարին ճառը.—Պ. Լուպեի ուղեւորութիւնը.—Կրօնական միաբանութիւնները.—Հրաժեշտի ողջոյնները.—Որոշման գործադրութիւնը. — Դատապարտութիւններ.—Էտուարս թագաւորին այցելութիւնը։

Բարիզ, 8 ապրիլ.—Ծովային Նախարար Պ. Բէլլէթան, երէկ, Թուլուզ ժամանեց եւ կայարանին մէջ ընդունուեցաւ քաղաքապետին, կառավարիչին եւ զինուորական պաշտօնատարներուն կողմէ։ Նախարարը յետոյ գնաց տեղւոյն կառավարական պաշտօնարանը, ուր ընդունելութիւններ կատարուեցան։ Իրիկուան սեղան մը արուեցաւ՝ վեց հարիւր հոգիոց։ Թուլուզի քաղաքապետին մէկ ճառին պատասխանելով, ծովային Նախարար Պ. Բէլլէթան յայտարարեց. «Անհրաժեշտ է որ ինքզինքնիս պաշտպանենք հռոմէական ասուռնապետութեան տիրապետութեան դէմ։ Ֆրանսայի Հանրապետութիւնը հաւասարիքներու ընկերութիւն չէ։ Ոչ ոք ազատ թողուելուն փափաքող է։ Կաթոլիկներուն համար մերժած միակ բանն է ուրիշներու կրօնական ազատութիւնը ջնջելու գաղափարը։ Նախարարութեան գործը միայն այդ պայքարը չէ։ Պէտք է իրականացնել տնտեսական ու ընկերվարական բարենորոգումներ, որոնք Ֆրանսայի Հանրապետութեան գոյութեամբ անհրաժեշտ պատճառներն են։» Պ. Բէլլէթան ցոյց տուաւ ելմտական գործակցութիւններու վտանգը, այն տեսակ գործակցութիւններու՝ որոնք կը սպառնան Ֆրանսական Հանրապետութեան։ Եզրակացուց թէ պէտք է խորհիլ անժամանդներու վրայ, որոնք ճշմարիտ հիմնադիրներն են Ֆրանսայի ներկայ վիճակին։

—Թայմզ կ'ըսէ թէ Մանչի անգլիական նաւաբաժինէն չորս յածաւորակներ, Բրըզնի Հօուի դեր-ծովակալին հրամանատարութեամբ, Ալժէ պիտի երթան՝ ողջունելու Ֆրանսայի-Հանրապետութեան նախագահը։ Անգլիական այդ մարտանաւերը, նոյն արարողութիւնը կատարուելէն անմիջապէս ետքը, Անգլիա պիտի վերադառնան, որով Ֆրանսայի նկատմամբ եղած համակրական այդ արտայայտութիւնը աւելի կարեւորութիւն պիտի ստանայ։

Տիժոն.— Տոմինիքեաններուն վանքը, Թուրկօ փողոցին մէջ, երէկ իրիկուընէ ի վեր փակուած է։ Առտուն պատարագ մատուցուեցաւ եւ իրիկուան ալ օրհնութիւն տրուեցաւ. ամէն դասակարգէ մեծ բազմութիւն մը ներկայ էր։ Մեծաւոր Տէր Քարող մը խօսելով ըսաւ.—«Կ'ուզէի ձեզի «ցտեսութիւն» ըսել։ Զեմ կրնար, վասն զի ալ եւս այս վանքը պիտի չընակինք։ Ուր պիտի երթանք։ Ոմանք մէկ կողմ եւ ուրիշներ ալ ամենէն հեռաւոր երկիրները, սակայն ատոր համար ո՛չ պիտի վհատինք եւ ոչ ալ պիտի տկարանանք։ Մեր կեանքը խորտակուած է, ի՛նչ փոյթ. դարձեալ պիտի՝ ճարտարապետը, ծառայեւ Աստուծոյ՝ մը վայրկեան ետքը մատուռը պարպուեցաւ եւ վերջնականապէս փակուեցաւ։ Տոմինիքեանները Քանատա պիտի երթան,

Լիոն.—Մարիսթներու եւ Սէն-Վիանէթրի մեծաւորներուն մէկ դումարմանը մէջ որոշուեցաւ ոչ-գործօն ընդդիմութիւն մը ընել ընկերակցութեանց օրէնքին գործադրութեանը։

Օրլեան.—Պատժական ատեանը, երէկ, դատեց ինը հոգի որոնք, առջի օրը, Սաքրէ-Բէօրի մայրապետներուն մեկնած ատեն, զանոնք պաշտպանած էին։ Այդ անձերը դատապարտուեցան վեցին տասը օրուան բանտարկութեան եւ 25էն 100 ֆր. տուգանքի։

Թարազ.— Ոսոիկանութիւնը ծանոյց Թարազի ու Ֆիգիթայի մատուռներուն մեծաւորներուն փակել այդ մատուռները, վասն զի իրենց խնդրած արտօնութիւնը մերժուած է։

—Էտուարտ թագաւորը Բարիզ զբաղնուած միջոցին մեծ հաղկերոյթներ տիտի տրուին Էլիզէի պալատն ու անգլիական դեսպանատան մէջ։ Նաեւ չքեղ ներկայացում մը մեծ Օպէրայի մէջ։ Նախագահական կառախումբին վագոնները պիտի զրկուին այն նաւահանգիստը, ուր ցամաք պիտի ելլէ Էտուարտ թագաւորը։

ՍԵՐԲԻԱ

Հիմնական օրէնքին վերաքննութիւնը.— Նոր փոփոխութիւններ. — Վիճնական լրագիրներուն կարծիքը։

Պելկրաս, 8 ապրիլ. — Հիմնական օրէնքին վերաքննութիւնը անակնկալ ձեւով մը կատարուեցաւ յայտարարական երկու հրամանագիրներով։ Առաջին հրամանագրով ծանուցուեցաւ թէ 1901ի հիմնական օրէնքը շատ կարճ ժամանակի մը համար դադրած է։ Այդ մի օրին պաշտօնակ եղան ու պաշտօնի կոչուեցան ծերակուտականներ ու պետական խորհրդականներ։ Աքսորեալներ ալ ամնէստիայի արտօնութիւնը ստացան։ Երկրորդ հրամանագիրը վերահաստատեց 1901ի նոյն հիմնական օրէնքը որ այդ կերպով վերաքննուած ու փոխուած է։ Այդ փոփոխութեանց ամենէն զգալին է Ծերակոյտին եւ պետական Խորհուրդին անդամներուն։ Սրմատականներուն յաջորդեցին ազատականներ, ոչ թէ Ավաքսիմովիչի ու Ռիպարացի կուսակցութեան վերաբերողները, այլ ամենէն աւելի Ալեքսանդր թագաւորին համարումը վայելողները, ինչպէս կ'երեւայ Վելիմարքովիչ զօրավարը՝ ծերակոյտին եւ Պոկիչէվիչ զօրավարն ալ Պետական Խորհուրդին առնապետ անուանուելէն։ Զինուոր Մարքովիչի դասիմը որ առաջին հրամանագրով պաշտօնէ դադրած էր, երկրորդով անմիջապէս վերահաստատուեցաւ։ Արտաքին գործոց Նախարար Պ. Լազանիչի փոխանորդարար յաջորդեց հանրօգուտ շինութեանց Նախարար Պ. Բոլտէնիչ՝ որ ազատական կուսակցութենէն բանուած է։ Վարած է նաեւ Պէլգրատի կառավարչութեան եւ Սկիպի ու Սելանիկի հիւպատոսութեան պաշտօնները։ Թագաւորին կողմէ անուանուած ծերակուտականներուն եւ պետական Խորհուրդի անդամներուն շատերը կը վերադարձին ազատականներուն եւ յառաջդիմականներու, եւ մանաւանդ նախկին խնամակալ Պ. Ռիսթիչի կուսակցութեան։ Սրմատականները բոլորովին դուրս ձգուած են այդ երկու բարձրագոյն ժողովներէն։ Սրմատականները շատ տրտնջած են։

Վիեննա.—Սերպիոյ մէջ կատարուած այս փոփոխութիւններուն համար Աւստրիոյ-Հունգարիոյ արտաքին գործոց Նախարարութեան թերթը Ֆրեմտենպլաթ կ'ըսէ.—«Եթէ հսմական օրէնքին մէկ նոր փոփոխութիւնը անհրաժեշտ դատուած է, կ'ուզենք յուսալ, նոյն իսկ Սերպիոյ շահուն համար, թէ բարեպատիկ հետեւանքներ ունենայ եւ յարակայութեան թուականը սկսի։ Ասարիոյ մէջ կը փափաքուի որ Սերպիա բարեւաճի ու զարգանայ խաղաղութեամբ։»

ԷՏՈՒԱՐԴ Է. ԼԻԶՊՈՆԻ ՄԷՋ

Անգլեւերորդուկեզ յարաբերութիւններ.— Թագաւորին բանախօսութիւնը. — Մեկնումը։

Լիզպոնա, 7 ապրիլ.—Բորթուկալի առեւտրական ընկերակցութեան ուղերձին պատասխանելով անգլիերէն լեզուաւ, Էտուարտ թագաւորը ըսաւ թէ Բորթուկալի եւ Անգլիոյ առեւտրական յարաբերութեանց զարգացումը մէկ փառաւոր գլուխը պիտի կազմեն երկու երկիրներու պատմութեան։ Թագաւորը յոյս յայտնեց թէ առեւտրական քաղաքականութեան մը հետապնդումը պիտի նպաստէ Անգլիոյ ու Բորթուկալի, ինչպէս նաեւ իրենց գաղթավայրերուն վաճառականութեան ու ճարտարարուեստին, այն գաղթավայրերուն՝ որոնց հողային ամբողջութեան համար այնքան հոգածու են։ Առեւտրական դատարանին սրահէն դուրս ելլելով՝ Բարլոս եւ Էտուարտ թագաւորները քարափի գծային հեստոն, ժողովրդական խանդավառ աղաղակներուն մէջտեղ։ Բարափին վրայ կը սպասէին դեսպանական մարմնին անդամները, որոնց ձեռքը սեղմեց Էտուարտ թագաւորը։ Ժամը մէկը քսան անցած՝ արքայական մակոյկը ուղղուեցաւ դէպի Էտուարտ թագաւորը զրօսանաւը, ներկաներու խանդագին ցոյցերուն եւ թնդանօթի որոտումներուն մէջտեղ։ Արքայական մակոյկին մէջ, որուն կը հետեւէին ուրիշ շատ մը նաւակներ, բացի երկու վեհապետներէն՝ կը գտնուէին նաեւ զանոնք շրջապատող եւ հրաւիրեալ անձեր։ Ասոնք են. Վեհափառուհին՝ Տոմ Քարլոս եւ Ռենիա Ամելիա յածաւորակները Լիզպոնայէն մինչեւ 32 քիլոմէթր անդին ուղեկցեցան Վիքտորիա եւս Ալպերթ զբօսանաւին։

ՎԻԼՀԵԼՄ Բ.Ի ՀԵՌԱԳԻՐԸ

Շնորհակալութիւն Քրիսթիան թագաւորին. — Ուղեւորութեան արդիւնքը.— Տաճիմարհացիներուն կարծիքը։

Քոբենհակ, 7 ապրիլ. — Գերմանիոյ կայսրը, իր մեկնումէն յետոյ, սա հեռագիրը ուղղած է Քրիսթիան թագաւորին. «Արտաքին պարտք մը կը համարիմ ձեզ յայտնելու իմ չնորհակալութիւններս այն անմոռանալի օրերուն համար զորս անցուցի ձեր մօտ, եւ այնքան սիրալիր եղող ձերիններուն մէջ։ Ձեր եւ ձեր ազնիւ ժողովրդեան կատարած փայլուն ընդունելութենէն սկսեալ մինչեւ այն վերջին վայրկեանը երբ պարտաւորուեցայ հրաժեշտի ողջոյն տալ ձեզի, անընդհատ բերկրանք մը եղաւ ինծի համար Տանիմարքա բնակութիւնս։ Մասնաւորապէս չնորհակալութիւնս կը յայտնեմ սա իրոգութեան համար թէ ձեր ընտանեկան շրջանակին մէջ ընդունեցիք զիս։ Հաւատի եղէք թէ այսուհետեւ իբր տան զաւակ պիտի նկատեմ ինքզինքս։ Աստուծմէ կը խնդրեմ որ ձեր յառաջիկայ տարեդարձին տօնը կերպարանափոխէ ուրախութեան օրերու, ձեզի, ձեր ընտանիքին ու ժողովրդեան համար, եւ դեռ երկար տարեներ քաջառողջ պահէ ձեզ։»

Պերլին.—Վիլհելմ կայսրը Քոբենհակէն դառնալով Բրլ հասաւ երկուշաբթի օր եւ այսօր՝ ալ Պերլին ժամանեց։ Ընդհանուր կարծիքը սա է թէ Վիլհելմ կայսեր տուած այցելութիւնը Տանիմարքայի արքունիքին եւ մայրաքաղաքին, թանկագին արդիւնքներ տուած է։

Քոբենհակ.—Դանիական լրագիր մը իր այս իրիկուան խմբագրականին մէջ կը խօսի Քրիսթիան թագաւորին ծննդեան տարեդարձին վրայ, որ վաղը պիտի կատարուի. կը յիշատակէ Վիլհելմ կայսեր կողմէ եղած պատիւը Քրիսթիան թագաւորին նկատմամբ։ Ընդհանուր տպաւորութիւնը սա է թէ Տանիմարքայի եւ Գերմանիոյ փոխադարձ յարաբերութիւնները բարւոքած են։ Հետեւաբար կայսեր ուղեւորութիւնը մինչեւ մէկ ասպիճան, քաղաքական կարեւորութիւն ունի։

ԶԻՆԱԿԱՆ ԴՈՐՈՒԵՐ

Աբեռնիիք եւ օտարարատեաց մանտարինները.—Շնորհնիրու առատութիւն։

Բէյրին, 7 ապրիլ.— Վերջերս կատարուած ասպիճանի բարձրացումներ կը ձգտին հաստատել թէ Զինաստանի համար

ուանուելէն։ Զինուոր Մարքովիչի դասիմը որ առաջին հրամանագրով պաշտօնէ դադրած էր, երկրորդով անմիջապէս վերահաստատուեցաւ։ Արտաքին գործոց Նախարար Պ. Լազանիչի փոխանորդարար յաջորդեց հանրօգուտ շինութեանց Նախարար Պ. Բոլտէնիչ՝ որ ազատական կուսակցութենէն բանուած է։ Վարած է նաեւ Պէլգրատի կառավարչութեան եւ Սկիպի ու Սելանիկի հիւպատոսութեան պաշտօնները։ Թագաւորին կողմէ անուանուած ծերակուտականներուն եւ պետական Խորհուրդի անդամներուն շատերը կը վերադարձին ազատականներուն եւ յառաջդիմականներու, եւ մանաւանդ նախկին խնամակալ Պ. Ռիսթիչի կուսակցութեան։ Սրմատականները բոլորովին դուրս ձգուած են այդ երկու բարձրագոյն ժողովներէն։ Սրմատականները շատ տրտնջած են։

Վիեննա.—Սերպիոյ մէջ կատարուած այս փոփոխութիւններուն համար Աւստրիոյ-Հունգարիոյ արտաքին գործոց Նախարարութեան թերթը Ֆրեմտենպլաթ կ'ըսէ.—«Եթէ հսմական օրէնքին մէկ նոր փոփոխութիւնը անհրաժեշտ դատուած է, կ'ուզենք յուսալ, նոյն իսկ Սերպիոյ շահուն համար, թէ բարեպատիկ հետեւանքներ ունենայ եւ յարակայութեան թուականը սկսի։ Ասարիոյ մէջ կը փափաքուի որ Սերպիա բարեւաճի ու զարգանայ խաղաղութեամբ։»

ԷՏՈՒԱՐԴ Է. ԼԻԶՊՈՆԻ ՄԷՋ

Անգլեւերորդուկեզ յարաբերութիւններ.— Թագաւորին բանախօսութիւնը. — Մեկնումը։

Լիզպոնա, 7 ապրիլ.—Բորթուկալի առեւտրական ընկերակցութեան ուղերձին պատասխանելով անգլիերէն լեզուաւ, Էտուարտ թագաւորը ըսաւ թէ Բորթուկալի եւ Անգլիոյ առեւտրական յարաբերութեանց զարգացումը մէկ փառաւոր գլուխը պիտի կազմեն երկու երկիրներու պատմութեան։ Թագաւորը յոյս յայտնեց թէ առեւտրական քաղաքականութեան մը հետապնդումը պիտի նպաստէ Անգլիոյ ու Բորթուկալի, ինչպէս նաեւ իրենց գաղթավայրերուն վաճառականութեան ու ճարտարարուեստին, այն գաղթավայրերուն՝ որոնց հողային ամբողջութեան համար այնքան հոգածու են։ Առեւտրական դատարանին սրահէն դուրս ելլելով՝ Բարլոս եւ Էտուարտ թագաւորները քարափի գծային հեստոն, ժողովրդեան խանդավառ աղաղակներուն մէջտեղ։ Բարափին վրայ կը սպասէին դեսպանական մարմնին անդամները, որոնց ձեռքը սեղմեց Էտուարտ թագաւորը։ Ժամը մէկը քսան անցած՝ արքայական մակոյկը ուղղուեցաւ դէպի Էտուարտ թագաւորը զրօսանաւը, ներկաներու խանդագին ցոյցերուն եւ թնդանօթի որոտումներուն մէջտեղ։ Արքայական մակոյկին մէջ, որուն կը հետեւէին ուրիշ շատ մը նաւակներ, բացի երկու վեհապետներէն՝ կը գտնուէին նաեւ զանոնք շրջապատող եւ հրաւիրեալ անձեր։ Ասոնք են. Վեհափառուհին՝ Տոմ Քարլոս եւ Ռենիա Ամելիա յածաւորակները Լիզպոնայէն մինչեւ 32 քիլոմէթր անդին ուղեկցեցան Վիքտորիա եւս Ալպերթ զբօսանաւին։

ՎԻԼՀԵԼՄ Բ.Ի ՀԵՌԱԳԻՐԸ

Շնորհակալութիւն Քրիսթիան թագաւորին. — Ուղեւորութեան արդիւնքը.— Տաճիմարհացիներուն կարծիքը։

Քոբենհակ, 7 ապրիլ. — Գերմանիոյ կայսրը, իր մեկնումէն յետոյ, սա հեռագիրը ուղղած է Քրիսթիան թագաւորին. «Արտաքին պարտք մը կը համարիմ ձեզ յայտնելու իմ չնորհակալութիւններս այն անմոռանալի օրերուն համար զորս անցուցի ձեր մօտ, եւ այնքան սիրալիր եղող ձերիններուն մէջ։ Ձեր եւ ձեր ազնիւ ժողովրդեան կատարած փայլուն ընդունելութենէն սկսեալ մինչեւ այն վերջին վայրկեանը երբ պարտաւորուեցայ հրաժեշտի ողջոյն տալ ձեզի, անընդհատ բերկրանք մը եղաւ ինծի համար Տանիմարքա բնակութիւնս։ Մասնաւորապէս չնորհակալութիւնս կը յայտնեմ սա իրոգութեան համար թէ ձեր ընտանեկան շրջանակին մէջ ընդունեցիք զիս։ Հաւատի եղէք թէ այսուհետեւ իբր տան զաւակ պիտի նկատեմ ինքզինքս։ Աստուծմէ կը խնդրեմ որ ձեր յառաջիկայ տարեդարձին տօնը կերպարանափոխէ ուրախութեան օրերու, ձեզի, ձեր ընտանիքին ու ժողովրդեան համար, եւ դեռ երկար տարեներ քաջառողջ պահէ ձեզ։»

Պերլին.—Վիլհելմ կայսրը Քոբենհակէն դառնալով Բրլ հասաւ երկուշաբթի օր եւ այսօր՝ ալ Պերլին ժամանեց։ Ընդհանուր կարծիքը սա է թէ Վիլհելմ կայսեր տուած այցելութիւնը Տանիմարքայի արքունիքին եւ մայրաքաղաքին, թանկագին արդիւնքներ տուած է։

Քոբենհակ.—Դանիական լրագիր մը իր այս իրիկուան խմբագրականին մէջ կը խօսի Քրիսթիան թագաւորին ծննդեան տարեդարձին վրայ, որ վաղը պիտի կատարուի. կը յիշատակէ Վիլհելմ կայսեր կողմէ եղած պատիւը Քրիսթիան թագաւորին նկատմամբ։ Ընդհանուր տպաւորութիւնը սա է թէ Տանիմարքայի եւ Գերմանիոյ փոխադարձ յարաբերութիւնները բարւոքած են։ Հետեւաբար կայսեր ուղեւորութիւնը մինչեւ մէկ ասպիճան, քաղաքական կարեւորութիւն ունի։

ԶԻՆԱԿԱՆ ԴՈՐՈՒԵՐ

Աբեռնիիք եւ օտարարատեաց մանտարինները.—Շնորհնիրու առատութիւն։

Բէյրին, 7 ապրիլ.— Վերջերս կատարուած ասպիճանի բարձրացումներ կը ձգտին հաստատել թէ Զինաստանի համար

ուանուելէն։ Զինուոր Մարքովիչի դասիմը որ առաջին հրամանագրով պաշտօնէ դադրած էր, երկրորդով անմիջապէս վերահաստատուեցաւ։ Արտաքին գործոց Նախարար Պ. Լազանիչի փոխանորդարար յաջորդեց հանրօգուտ շինութեանց Նախարար Պ. Բոլտէնիչ՝ որ ազատական կուսակցութենէն բանուած է։ Վարած է նաեւ Պէլգրատի կառավարչութեան եւ Սկիպի ու Սելանիկի հիւպատոսութեան պաշտօնները։ Թագաւորին կողմէ անուանուած ծերակուտականներուն եւ պետական Խորհուրդի անդամներուն շատերը կը վերադարձին ազատականներուն եւ յառաջդիմականներու, եւ մանաւանդ նախկին խնամակալ Պ. Ռիսթիչի կուսակցութեան։ Սրմատականները բոլորովին դուրս ձգուած են այդ երկու բարձրագոյն ժողովներէն։ Սրմատականները շատ տրտնջած են։

Վիեննա.—Սերպիոյ մէջ կատարուած այս փոփոխութիւններուն համար Աւստրիոյ-Հունգարիոյ արտաքին գործոց Նախարարութեան թերթը Ֆրեմտենպլաթ կ'ըսէ.—«Եթէ հսմական օրէնքին մէկ նոր փոփոխութիւնը անհրաժեշտ դատուած է, կ'ուզենք յուսալ, նոյն իսկ Սերպիոյ շահուն համար, թէ բարեպատիկ հետեւանքներ ունենայ եւ յարակայութեան թուականը սկսի։ Ասարիոյ մէջ կը փափաքուի որ Սերպիա բարեւաճի ու զարգանայ խաղաղութեամբ։»

ԷՏՈՒԱՐԴ Է. ԼԻԶՊՈՆԻ ՄԷՋ

Անգլեւերորդուկեզ յարաբերութիւններ.— Թագաւորին բանախօսութիւնը. — Մեկնումը։

Լիզպոնա, 7 ապրիլ.—Բորթուկալի առեւտրական ընկերակցութեան ուղերձին պատասխանելով անգլիերէն լեզուաւ, Էտուարտ թագաւորը ըսաւ թէ Բորթուկալի եւ Անգլիոյ առեւտրական յարաբերութեանց զարգացումը մէկ փառաւոր գլուխը պիտի կազմեն երկու երկիրներու պատմութեան։ Թագաւորը յոյս յայտնեց թէ առեւտրական քաղաքականութեան մը հետապնդումը պիտի նպաստէ Անգլիոյ ու Բորթուկալի, ինչպէս նաեւ իրենց գաղթավայրերուն վաճառականութեան ու ճարտարարուեստին, այն գաղթավայրերուն՝ որոնց հողային ամբողջութեան համար այնքան հոգածու են։ Առեւտրական դատարանին սրահէն դուրս ելլելով՝ Բարլոս եւ Էտուարտ թագաւորները քարափի գծային հեստոն, ժողովրդեան խանդավառ աղաղակներուն մէջտեղ։ Բարափին վրայ կը սպասէին դեսպանական մարմնին անդամները, որոնց ձեռքը սեղմեց Էտուարտ թագաւորը։ Ժամը մէկը քսան անցած՝ արքայական մակոյկը ուղղուեցաւ դէպի Էտուարտ թագաւորը զրօսանաւը, ներկաներու խանդագին ցոյցերուն եւ թնդանօթի որոտումներուն մէջտեղ։ Արքայական մակոյկին մէջ, որուն կը հետեւէին ուրիշ շատ մը նաւակներ, բացի երկու վեհապետներէն՝ կը գտնուէին նաեւ զանոնք շրջապատող եւ հրաւիրեալ անձեր։ Ասոնք են. Վեհափառուհին՝ Տոմ Քարլոս եւ Ռենիա Ամելիա յածաւորակները Լիզպոնայէն մինչեւ 32 քիլոմէթր անդին ուղեկցեցան Վիքտորիա եւս Ալպերթ զբօսանաւին։

ՍԵՒ ԵՒ ՊԱԼԹԻԿ ՆՈՎԵՐԸ

Նոր ջրանցք մը.—Ռուսիոյ, Աւստրիոյ ու Գերմանիոյ գործակցութիւնը. — Վանուականութեան համար նոր դիւրութիւններ։

Վիեննա, 8 ապրիլ.— Բեռդեսպուրկէն առնուած վերջին լուրերու նայելով, Պալթիկ եւ Սեւ ծովերուն միջեւ ուղղակի հաղորդակցութիւնը մը հաստատելու ծրագրին իրականացման համար ռուս կառավարութեան հաւանութիւնը կը սպասուի, գործակցելու Աւստրիոյ-Հունգարիոյ ու Գերմանիոյ։ Այդ հաղորդակցութիւնը պիտի հաստատուի ջրանցքներ շինելով Վիսթիւլա, Մավէ եւ Տնիէսթէր գետերուն միջեւ։ Մանաւանդ Դանուբ ու Օտէր գետերուն միջեւ ալ ջրանցք մը պիտի շինուի։ Այդ կերպով հաղորդակցութիւնն ամենեն կարճ գիծը պիտի հաստատուի Պալթիկ ու Սեւ ծովերուն միջեւ։ Հարաւային Գերմանիոյ առեւտրական գլխաւոր քաղաքները մեծապէս պիտի օգտուին դեպի՝ հաղորդակցութեան այդ ճամբէն Սեւ ծովի հետ։ Գերմանիոյ եւ Աւստրիոյ-Հունգարիոյ կառավարութիւնները արդէն համաձայնութիւն գոյացուցած են այդ ծրագրին համար։ Ռուսիոյ մասնակցութիւնը կը պահանջուի ոչ միայն անոր համար թէ Վիսթիւլայի մէկ մասը եւ գրեթէ Տնիէսթէր ռուսական հողին կ'անցնի, այլ վասն զի Տնիէսթէր նաւարկելի պիտի ըլլայ՝ որով հարկ է կանոնաւորել կարգ մը ռանանդներ որոնք ռուսական հողին վրայ արգելք կ'ըլլան նաւարկութեան։

ԵՐԷԿՈՒԱՆ ՀԵՌԱԳԻՐՆԵՐ

ԱԹԷՆՔ, 11 ապրիլ. — Գերմանիոյ գահաժառանգ իշխանը եւ եղբայրը Այթել Ֆրիտրիխ իշխանը հոս ժամանեցին։ Կայսրանին մէջ ընդունեցան Երկիրս թագաւորին եւ իշխաններուն կողմէ։

ՈՒԱՇԻՆԿԹՐԷՆ. — Նիքարակուտի դեսպանը հեռագիր մը ստացաւ նոյն երկրին արտաքին գործոց Նախարարէն՝ ծանուցանող թէ ըմբոստութիւնը զսպուած է։

ԼՈՆՏՈՆ. — Այս տարուան տեղեկագրին մէջ ըսուած է որ Սուաքինէն մինչեւ Պերպէր երկաթուղիի մը չինութիւնը բացարձակապէս անհրաժեշտ է Սուտանի բարդուածմանը համար, բայց թէ Հապէշիստանէն անցնելով մինչեւ Ուկանտա երկաթուղիի մը չինութեան անհրաժեշտութիւնը ու կարելիութիւնը դեռ ապացուցուած չէ։

ԲԱՐԻԶ. — Արժէրիոյ կուսակալ Պ. Ռէյվուալ հրաժարեցաւ։ Ընդհանուր քարտուղար Պ. Վարնիէ փոխանորդարար կուսակալի պաշտօն պիտի վարէ։

ՀՈՆԿ-ՔՈՆԿ. — Քանթոնի զինարանին վառօդարանը կործանեցաւ դիպուածով։ Զրոյցի մը նայելով՝ հազար հինգ հարիւրի չափ մեռեալներ կան։

ԻՍՄԱՅԻԼԻԱ. — Ապրիլ 1էն 10 Սուէզի ջրանցքէն անցած նաւերուն թիւն է, 107 եւ գոյացաւ տարողութիւն 8,190,000 ֆր.։

ՊԷԼԿՐԱԴ.— Այսօր, մայր եկեղեցիին մէջ, ռուս հիւպատոս Պ. Զերպինայի համար հոգեհանգիստ կատարուեցաւ. ներկայ էին Ալեքսանդր թագաւորին ներկայացուցիչները, նախարարներ, զօրավարներ, Աւստրիոյ-Հունգարիոյ ու Ռուսիոյ դեսպանները՝ իրենց պաշտօնեաներով եւ ժողովրդեան սուրբ բազմութիւն մը։ Մեծարգոյ Լիքը դամբանական մը խօսեցաւ։ Թաղաքը սգոյ մէջ է։

ԼՍ ՀԷ.— Երեսփ. ժողովը միաձայնութեամբ քուէարկեց այնքատութեանց դադարումներու վերադարձ օրէնքը։

ՐԻԲԻՆ. — Նախարարապետ Նունկ-Լու այս առտու մեռաւ։

ՐԻՇԹԱ.— Անմեղասա չարժում մը կայ ելմտացոյցին քուէարկութիւնը խանգարելու մասին եղած ջանքերուն դէմ, նախարարապետը վստահութեան բազմաթիւ արտայայտութիւններ ստացաւ։

ԲԱՐԻԶ.— Պ. Լուպէ ընդունեց Սլժէրիոյ կուսակալ Պ. Ռէվուալի հրաժարականը։ Հանրապետութեան նախագահին կողմէ Ալժէրիա կատարուելիք ուղեւորութիւնը պիտի չեղեալուի այդ առթիւ։

—Նախարարապետ Պ. Քոմպ, չրջաբերական մը ոգղելով եպիսկոպոսներուն, ծանոյց թէ կրօնական միաբանութիւնները չեն կրնար քարոզել եւ թէ արտօնութիւն չունեցող մասունները պէտք է փակուին։

—Ոսոիկանութիւնը, այսօր, խուզարկութիւն կատարեց Աստրբոնիսթենեռու հատատտեան մէջ, անոնց ցրուումը սատուգելու համար։

—Պետական Խորհուրդին մահանդամին մէջ հրդեհ ծագեցաւ

կանով. — Թրքահայէն ներքին դարձոց նախարարութեան ուղղուած ծածկագիր հեռագիր մը կը ծանուցանէ թէ սահմանագլուխին ուղղղ պուլկար ապապտակներու խումբ մը ձերբակալուեր է։ Այդ խումբը որ Բաբա Սթէֆանօ եւ Բաբա Ֆոթի անուն անձերուն հրամանատարութեանը տակ կը գտնուի, քսանը եօթը հոգիէ կը բաղկանայ։ Ատոնք պահուրցած էին Բալատպազարի Էքինոն գիւղախումբին Այսթէֆանս վանքին ջաղացքին մէջ։ Այդ խումբէն զատ նաեւ երկու ջաղացպաններ ձերբակալուեր են։ Ամէնքն ալ իրենց վրայ գտնուած դրամներով, գոյքերով եւ այլն Թրքահայի ընդհանուր դատախազին յանձնուեր են։

—Բեօքեր Լոյս կ'ըսէ թէ պուլկար իշխանապետութիւնը Սոֆիայի մէջ ապապտակներու յատուկ զէնքեր գտնելով դրաւեր է։

—Արթայէն կը հեռագրեն Աթէնք թէ պուլկար ապապտակներու խումբ մը, օսմ. զինուորներուն կողմէ հալածուելով, ուզեր է Արսթօ գետէն հելլենական հողը անցնել։ Այդ միջոցին օսմ. զինուորները փոխադարձաբար կրակ ընելով, ապապտակներէն մէկը մեռեր եւ ուրիշ մըն ալ վիրաւորուեր է. միւսները փախեր են։ Հելլէն կառավարութիւնը Արթայի ու Թրքահայի ոստիկանութեանց հրաման տուեր է՝ հելլենական հողը փախչողները ձերբակալելու համար։

—Սերվիէ կ'իմանայ թէ հանդիսական կոչուած Զոնցէվ զօրավարը ազատ արձակուեր է տասը հազար ֆր.ի երաշխաւորութեամբ։

—Սոֆիայէն կը գրեն Վոսիճ Զայքուլնկի թէ Բէօթէնիլի պահեստի զինուորներէն երեք հարիւր հոգի զէնքի տակ կոչուած են՝ սահմանագլուխին վրայ գըտնուած զինուորներու թիւը աւելցնելու եւ ապապտակներու խումբերուն անցքը արգիլելու համար։ Այդ առթիւ հեռեւեալ դէպքը ղրկուած է Բէօթէնտիլ։

—Սոֆիայի լրագիրները կ'ըսեն թէ ներքին գործոց նախարար Պ. Լուցանովի հետ պատերազմական նախարար Մաւով գնդապետն ալ, յատաջիկայ չաթթու, քննական պտոյտ մը պիտի կատարէ սահմանագլուխին վրայ, որպէս զի խիստ միջոցներ ձեռք առնուին ապապտակներու խումբերուն անցքը արգիլելու համար։

—Պուլկար ոստիկանութիւնը, կ'ըսէ Մոճիդեօ, Բլէվնայի շրջակայքը մարդ մը ձերբակալեր է որ անցագիր մը ունէր՝ ցոյց տուող թէ իտալական բանակին մէջ սպայ է։

—Սոֆիայի ոստիկանութիւնը նորէն ութ հոգի ձերբակալեց։

—Պուլկարիոյ ազգային պանքային վարիչ Պ. Պէրքալով պաշտօնանկ եղաւ։

ՕՍՄ. ՊԱՆՔԱՅԻՆ կողմէ Սկիւպի ու Մանաստիրի մէջ հաստատուած ճիւղերը բացուեցան եւ բոլոր պաշտօնեաներն ալ կարգուած ըլլալով նոյն տեղերը ժամանեցին։

ՐՈՒՄԷԼԻԻ ՆԱՀԱՆԳՆԵՐԸ. — Թուրք լրագիրներուն այս օրուան թիւին մէջ հետեւեալը կը կարդանք. — «Բ. Դրան պաշտօնապէս ծանուցուած է որ Ռումէլիի նահանգաց մէջ, չնորհիւ Վեհ. Սուլթանին, ոստիկաններու եւ ոստիկան-զինուորներու նոր կազմակերպութիւնը մեծ ուշադրութեամբ առաջ կը տարուի, թէ այդ նահանգներուն մէջ ամէն ջանք կ'ըլլայ խաղաղութիւնը եւ անդորրութիւնը ապահովելու համար, թէ տեղւոյն առեւտրական գործառնութիւնները դիւրացնելու նպատակով, Մանաստիրի ու Սկիւպի մէջ Օսմ. Պանքայի մէյմէկ ճիւղեր հաստատուած են, թէ Սէլանիկի կուսակալը նահանգին մէջ քննական պտոյտի ելած է եւ թէ Շեքթարայի կուսակալ Շեքիր փաշա որ Գոսովայի կուսակալ կարգուած է, դէպի իր նոր պաշտօնատեղին ճամբայ ելեր է։ Շնորհիւ Վեհ. Սուլթանին, Ռումէլիի մէջ ծանօթ որոշումները հետզհետէ կը գործադրուին։ Ատոնց բարեբաստ արդիւնքները ո՛չ միայն բարեկարգութեան, այլ ուրիշ գործերու մասին ալ կը տեսնուին։ Որոշուած է այդ որոշումներուն գործադրութիւնը մեծ փութով առաջ տանիլ։ Հետեւաբար ամէն օր անշուշտ երախտագիտութեան խորին զգացումով մը պիտի գնահատէ Վեհ. Սուլթանին կայս. չնորհները»։

—Սէլանիկէն Բոլիքիճ Քոռէսբոնտենցի կը գրեն թէ, կ'ըսէ Սերվիէր, հիմակուան յարուցուած խնդիրը սահմանափակուած է ժողովրդեան մէջ չատ տկար մէկ մասին։ Պոլսոյ եւ Սեպերը կատարեալապէս ձեռնպահ կը մնան։ իսկ Պուլկարները խիստ քիչ փոքրամասնութեամբ մը կը մասնակցին։ Թէեւ ժողովուրդը վրդովելու ջանքեր կ'ըլլան, սակայն Թուրքերը, իրենց զովչի ընթացքով, ի դերեւ կը հանեն չարամիտներու հաշիւները։ Այս վերջինները տխալ զրոյցներ երեւան կը հանեն, բայց ոչ օր կը հաւատայ անոնց։ Զկրնալով եւրոպան համոզել, կը ջանան նիւթական միջոցներ հացնել անոր։ Այդ ամէնքը հաւազ յանձնարարելի կարգ մը մարդիկ։ գործն է եւ ոչ թէ ամբողջութեան։ Ոչ յատաջդիմութիւն կ'ուզեն եւ ոչ բարգաւաճում, այլ միայն խաղաղութիւնը խանգարել։ Ատոր համար ժողովրդեան տարան գործակցութիւնը հարկ է, ինչ որ բրա պիտի չունենան։

—Շքոտարայի ոստիկան-զինուորներու կամանատար Էսատ փաշա որ քանի մը ամիսէ ի վեր նահանգին մէջ քննական պտոյտ մը կը կատարէր, անդորրութիւնը տեսական ընելու մասին հարկ եղած միջոցները ձեռք առնելէ ետքը, Շքոտարայի նահանգին կեդրոնը դարձեր է։

—Թուսիոյ պաշտօնաթերթը, կ'ըսէ Իգասամ, վերջերս հրատարակած յօդուածով մը մեծապէս գնահատած է Ռումէլիի նահանգաց մէջ օսմ. կառավարութեան կողմէ ձեռք առնուած բարւոք միջոցները։ Կրաժանգին ալ կը թուէ այն օգուտները որոնք առաջ պիտի գան Ռուսիոյ խաղաղասէր ընթացքին շարունակութենէն։

ԹՈՒՐԻՒ. ԵՒ ՅՈՒՆԱՍՏԱՆ.—Յունաստանի Երեսփ. ժողովին անցեալ չորեքշաբթի օրուան նիստին մէջ գովեստով յիշուեր է որ օսմ. նաւատորմի նոր կարգադրութիւններու շնորհիւ, ուրեմն գոյութիւն մը ստացած է։ Ծովային նախարար Պ. Բարբանոս ալ մեծ զոհունակութիւն յայտներ է Թուրքիոյ եւ Յունաստանի մտերմական յարաբերութեանց համար։ Նախարարապետ Պ. Տելեանիս ալ ըսեր է թէ այդ բարւոք յարաբերութիւնները մեծամեծ օգուտներ պիտի ունենան։ Ընդդիմադիրներու պետ եւ նախկին նախարարապետ Պ. Թէոթոքիսի կուսակցութեան վերաբերեալ երեսփոխանները ծափահարեր են Պ. Տելեանիսի այդ խօսքերը։

—Մերիպ լրագրին մէկ խմբագիրը տեսակցութիւն մը ունեցեր է Երեսփ. ժողովին առենապետ Պ. Թալլիսի հետ, որ յայտարարեր է թէ երկու տարի առաջ կ. Պոլիս այցելած առենն վեհ. Սուլթանին ներկայանալու պատիւը ունեցած պահուն հասկցեր է թէ Հելլէները արժանացած են Ն. Վեհափառութեան կայս. բարձր համարումին։ Խմբագիրը այդ յայտարարութիւնը հրատարակեր է իր թերթին մէջ։ Էմպրոս լրագրին ալ կ'ըսէ թէ այդ կարեւոր լուրը առաջին անգամ ինք հրատարակած է։ Երկու թերթերուն միջեւ այդ առթիւ վիճաբանութիւն մը կը կատարուի, որուն հետաքրքրութեամբ կը հետեւի հելլէն ժողովուրդը։

—Պ. Կրիբարիս Բ. Դրան մատոյց Նորկիոս թագաւորին այն ինքնագիր նամակը, որով չնորհակալութիւն կը յայտնէ Վեհ. Սուլթանին կողմէ չնորհուած ակադեմիական Իթթիխար պատուանշանին համար։

—Կ. Պոլսոյ հելլենական նոր դեսպան Պ. Կրիբարիս, այս չաբթու պատիւ պիտի ունենայ Վեհ. Սուլթանին ներկայանալու, իր յանձնարարագիրները մատուցանելու համար։

—Պ. Կրիբարիս ամէն օր կ'ընդունի հելլէն գաղթականութեան երեւելիներուն այցելութիւնները։

—Վեհ. Սուլթանը բարեհաճեցաւ երկրորդ կարգի Օսմանիէ պատուանշան չընորհել հելլենական դեսպանատան գործակատար Պ. Բոթէնի եւ Իմթիազի ոսկի ու արծաթ չքադրաւիները՝ առաջին թարգման Պ. Նաումի։

ՏԵՍԱԿՑՈՒԹԻՒՆ. — Պուլկարաց Ս. Էկզարքը, երէկ, Բ. Դուռը երթալով տեսակցեցաւ Մեհ-Եպարքոսին հետ։

ԾՈՎԱՅԻՆ ՆԱԽԱՐԱՐԸ. — կայս. Իրատէի մը համաձայն, կայս. Պալատան առաջին քարտուղար Թահսին փաշա, ուրբաթ օրը, ծովային նախարար Հասան փաշայի ապարանքը երթալով, որպէսզի հարցուց։

ԵՒՄՏԱԿԱՆ նախարարութեան խորհրդական Ռաֆով պէյի պաշտօնավարութեան պայմանաժամը, կայս. Իրատէի մը համաձայն, երեք տարի երկարեցաւ։

ՏԷՊԹԷՐԻԱՆԷՅԻ վերատեսուչ Զիւեա փաշա տեղական ձեւով պիտի հրատարակէ նոյն վարչութեան կողմէ առնուած բոլոր տուրքերուն եւ ծախքերուն սակացոյցը։

ՕՍՄ. ԱՐԺԷԹՈՒՂԹԵՐԸ. — Սապահ հետեւեալը կ'արտասպէ Նոյէ Ֆրայէ Բրէհէէն.—«Պէրլինէն առնուած լուրերու նայելով, տեղւոյն սակարանին մէջ եւրոպական գրեթէ բոլոր արժէթուղթերու գիները կ'իյնան, մինչդեռ օսմ. արժէթուղթերը ընդհակառակը կը բարձրանան։ Այսպէս Պէրլինի մէջ բաւական չատացած են օսմ. արժէթուղթերու դնումները. հաստատապէս կը յուսացուի որ յառաջիկայն աւելի պիտի չատնայ։»

ՆՈՐ ՓՈԽԱՌՈՒԹԻՒՆԸ. — Պէրլինէն կը հեռագրեն Նոյէ Ֆրայէ Բրէհէի թէ Տայլչ Պանք, Պէրլինէր Հանտէլս Կէզէլշաֆթ եւ Ռոպէրթ Վարշաւէր Ընկերութիւնը հատարակեր են օսմ. ձկնարանի 60 միլիոն մարքի եւ հարիւրին չորս տոկոսաւոր 1903 փոխառութեան ծրագիրը։ Այդ ծրագրին համաձայն, անոնք որ 1888 ձկնարանի փոխառութեան հարիւրին հինգ տոկոսով պարտաթուղթերը ունին, ապրիլ 1էն մինչեւ 20 (Ն. Տ.) նախամեծարութիւնը իրաւունք պիտի ունենան իրենց ունեցած պարտաթուղթերուն փոխարէն նոր փոխառութեան պարտաթուղթերը ստանալ հարիւրին 88 գինով։ Մնացած մասն ալ որ 28½ միլիոն մարք է, ապրիլ 20էն սկսեալ շրջաբերութեան պիտի հանուի Պէրլինի, Գերմանիոյ միւս քաղաքներուն եւ Պրիւսէլի ու Ամսթէրտամի մէջ՝ հարիւրին ինսնուն դինով։

ՊԱՅՈՒՄ ՓԱՇԱ, ընդհանուր անօրէն Քրէտի Անշթալտի, վարիչ ծխախոտի Ռէժիին եւ նախագահ ուրիշ քանի մը վարչութեանց, չաբթի օրը Վիեննայէն Կ. Պոլիս ժամանեց Արեւելեան Ճեպընթացով։ Սիրքէճիի կայարանին մէջ ընդունուեցաւ Ռէժիի ու Հանրային Պարտքի ընդհանուր անօրէններու, պաշտօնեաներու եւ Օսմ. Պանքայէն Պ. Կիւրթալ Սթրանսքիի կողմէ։

ԴԱՄԱՍԿՈՍԻ մէջ երեքշաբթի օրը քաղաքէն մէկ դէպք ու երկու մահեր պատահեր են։

ՆԱՀԱՆԳՆԵՐԸ. — Բ. Դուռը, կայս. Իրատէի մը համաձայն, ծանոյց Բ. Դրան թէ բոլոր նահանգներուն թաղապետական հասոյցները իրենց յատկացուած նպատակին գործածուելով, բարեղարդութեան մեծ խնամք տարուի։

—Կայս. Իրատէ մը հրամայեց որ արհեստագործութիւնը ու երկրագործութիւնը զարգացնելու համար, նահանգներուն մէջ ուսնուսական բացուին եւ քանի մը նահանգներու մէջ ալ ցուցահանդէսներ հաստատուին։ Հեռագրով, հրաման արուեցաւ Սէլանիկի, Այտընի, Պէրութի, Պրուսայի, Հալէպի ու Սուրիոյ նահանգները, որպէս զի հիմակուէ ցուցանդէսներ հաստատուին։ Տեղական յանձնաժողովներ պիտի կազմուին որոշելու համար թէ ցուցանդէսները ո՛ր եղանակին մէջ պէտք է հաստատել եւ այլն։ Առեւտրական ու հանրօգուտ չինութեանց եւ անտառներու, հանքերու ու երկրագործական նախարարութեանց մէջ ալ յանձնաժողովներ պիտի կազմուին։ Նահանգներու արհեստագործական ու երկրագործական տեսակէտով զարգանալու մասին ունեցած յարաբերութիւնը քննելու, արմատներու հունտերուն տեսակը բարւոքելու եւ նոր մշակութեանց ձեռնարկելու այն տեղերը, ուր հիմա կատարուած մշակութիւնները օգտակար արդիւնք մը չեն ունենար։ Անասնաբուծութիւնը զարգացնելու մասին ալ միջոցներ ձեռք պիտի առնուին։ Այդ յանձնաժողովներուն տուած որոշումները նահանգաց ժողովուրդներուն հասկցնելու մասին ալ միջոցներ ձեռք պիտի առնուին։ Ճամբաներու եւ փոխադրութեանց միջոցները պիտի չատնան. նաեւ նահանգներու մէջ տուներու չինութեան եղանակը պիտի կանոնաւորուի։ Այդ նպատակով Կ. Պոլսէն նմոյշներ պիտի ղրկուին, չինութիւնները ըստ այնմ կատարելու համար։

ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ՊԱՅՄԱՆԱԳՐՈՒԹԻՒՆ. —Կայս. Իրատէ մը հրամայեց փոխանակել Թուրքիոյ եւ Յունաստանի միջեւ կնքուած առեւտրական պայմանագրութիւնը։

ՆՈՐ ԾՐԱԳԻՐ.—Հանրօգուտ չինութեանց նախարարութեան ծրագիր մը մատուցուելով մենաշնորհ խնդրուած է Անատոլի Պէյքոյի ու Սամսունի նաւամատոյցներուն առջեւ նաւահանգիստ մը ու քարափ մը չինելու համար։

ՊԱՂՏԱՏԻ ԵՐԿԱԹՈՒՂԻՆ առաջի մասին՝ Գոնեա-Էրզէրիի գիծին նախնական չինութիւնները սկսան քսան օր առաջ եւ երեք ամսէն պիտի աւարտին։ Գիծին չինութիւնը երեք մասի բաժնուած է՝ իւրաքանչիւրը մէկ ճարտարագէտի հսկողութեան տակ՝ երեքական օգնականներով։ Այդ գիծին չինութեանը Գոնեայի քաղաքին ցորենի չուգային գործերը պիտի նուազին, որով վաճառականներէն չատերը պիտի պարտաւորուին իրենց վաճառատունները Էրէյլի կամ Դարաման փոխադրել։ Գոնեա-Էրզէյլիի գիծին չինութիւնը երբ աւարտի, նոյն նահանգէն Մէրսին ու Ատալիա ապրանք ղրկել հարկ պիտի չմընայ, վասն զի բերքերը երկաթուղիով ուղղակի Կ. Պոլիս պիտի ղրկուին։

ՀԱՑՏԱՐ-ԳԱՇՆԱՑԻ քարափին ու նաւահանգիստին չահագործումը վաղուընէ պիտի սկսի. նաեւ մաքսային գործողութիւնները։

ԵՒԻՊՏՈՍԻ Խիվին մայրը, վաղը, Էյ-Մանրուսա չոգենաւով Աղեքսանդրիայէն ճամբայ կ'ելլէ դէպի Կ. Պոլիս, ամառուան եղանակը անցընելու համար։

ՎԱԳՈՆ ԿԱԼՈՒԱՆՆԵՐԸ. — Զեռնհաս պաշտօնարանը որոշեց որ զանազան բաժիններէ բաղկացած վագոն կալուածի մը մէկ բաժինը եթէ մաքիլլ մնայ, եւ եթէ դուրսէն գնող մը չգտնուի, միւս բաժնետէրերուն վաճառուի, արժէքէն հարիւրին քսան զեղչելով եւ վճարուելիք դումարին կէսին համար ալ էվգաֆի յատուկ «քուրսն» ընդունելով։

ԴԵՂԱՆԻ ՄԱՐԴԱՍՊԱՆՈՒՀԻՆ.— Հրատարակի մէջ Էրինի անուն գեղանի յոն աղջիկ մը, քսան տարեկան, տեղւոյն դատարանի կողմէ մահուան դատապարտուեր է։ Այդ օրիորդը, նախանձի կիրքէն չարժած, չորս տարեկան տղեկ մը սպաննած էր։ Մեղադրեալ ուրիշ կին մըն ալ տասնչորս տարուան տժգունակիր աչքատութեան դատապարտուած է։

ԼՈՒՄՆԻ ԽԱՒԱՐՈՒՄ մը տեղի ունեցաւ չաբթի դիշեր. սկսաւ ժամը 5.49.41ին եւ աւարտեցաւ ժամը 9.6.53ին։

ԵՐԿԱԹՈՒՂԻՆ ԱՐԿԱԾ.—Այսրնի երկաթուղին որ արձակուած դիմումը կը փոխադրէր, անցեալները Ադիզիէ կայարանէն ճամբայ ելլելէ ետքը, վագոն մը գիծէն ելեր ու գլորեր է։ Մէջը գտնուող Թագաւորական անուն Հայ մը, 31 տարեկան, երկաթուղիի պաշտօնեայ, ծանրապէս վիրաւորուեր է։ Կառախումբը այդ պատճառով ուշացեր եւ գիշերը Սէրայքէոյ հասեր է։

ՊՈԼՍՈՅ Մահմուտ Փաշայի մէջ կաշիի վաճառական հելլենապատակ Նիքոլայիտէս ոստիկանութեան իմաց տուաւ թէ ուրբաթ գիշեր գող մանելով իր վաճառատունը՝ 2000 օսմ. ոսկի գումար մը գողցուեր է։ Ոստիկանութիւնը անմիջապէս ձերբակալեց խանին խանուէճին Անմէտը, բեռնակիր Գարին եւ ուրիշ Անմէտ մը։ Միւս կողմէ քննութիւն մը բացուած է տուգելու համար թէ մի՛ գօշցէ վաճառականին կողմէ սարքուած դարձուածք մը ըլլայ գործը։

ԲԻՐԱ, Պոնմարչէի առջեւ, առջի գիշերը, քսակատ մը շորթեց Ֆրանսացի տիկին Սովժոնի դրամապանակը, որ կը պարունակէր 5000 ֆր. արժողութեամբ ադամանդակուռ մատնի մը, 1000 ֆր. արժողութեամբ ոսկի ժամացոյց մը, երկու անգլ. ոսկի եւ 1 մէճիտ։ Ոստիկանութիւնը քննութիւն բացած է։

ՏԵՂԱՓՈԽՈՒԹԻՒՆ

ԻՒԻՒՕՆ Ապահովագրական Ընկերութեան Տնօրէնութիւնը 1/14 մարտէն սկսեալ իր գրասենեակները փոխադրած կ. Պոլիս, Սուլթան Համամ, Նորայէն Քաթբրեի օղլու բասաժը։ 22—20

ՊԱՏՐԻԱՐՔԱՐԱՆԷՆ
ԼՈՒՐԵՐ

Ս. Փրկչի Հիւանդանոցին մէջ երէկ Տ. Ազան Ծ. վրդ. կարդաց Ս. Հայրապետին զրկած այն կոնդակը, որով Հիւանդանոցի Հոգաբարձութեան ջանքերը եւ աշխատութիւնները կը գնահատէ։ Ն. Մ. Օծութիւնը իր այդ կոնդակով կը յայտնէր միանգամայն Ս. Փրկչեան օրացոյցը ընդունելը։ Այս առթիւ, Ն. Մ. Օծութիւնը իր հայրական օրհնութիւնները կ'ուղղէ Հիւանդանոցի Հոգաբարձութեան եւ պաշտօնէից, ինչպէս նաեւ ընդհանուր պատապարելիներուն։ Կոնդակին ընթերցումէն ետքը Տ. Ազան վրդ. հակիրճ քարոզ մը ալ խօսեցաւ։

—Ցէրիգիւղի վերաշինուած եկեղեցիին օծման արարողութիւնը կատարեց չաբաթ իրիկուն Տ. Բարթուղիմէոս արքեպիսկոպոս՝ շրջապատուած Տ. Գրիգոր եւ Տ. Մարկոս վարդապետներէն եւ քահանայական դասէն։ Զինոր պէյ Մէրամէթճեան, որ իր անձնական ծախքով կատարած էր այս նորոգութիւնը, իբրեւ ճարտարապետ անձամբ ալ հսկելով շինութեանց, ժամերգութեանց սկսուելէն առաջ եկեղեցիին բանալիները ափէքով մը յանձնեց Տ. Բարթուղիմէոս Սրբազանին, որ բացաւ տաճարին դուռը՝ յատուկ աղօթքներով՝ որմէ ետքը կատարուեցան Ս. սեղանին, Աւազանին եւ յարակից մասերու օծումը։ Երէկ առաւօտ, Տ. Բարթուղիմէոս արքեպիսկ. հանդիսաւոր պատարագ մատոյց յիշեալ եկեղեցիին մէջ։ Նարաչէն փոքրիկ տաճարը լեցուած էր ժողովրդեան խուռն բազմութեամբ։ Պատարագիչ Սրբազանը քարոզ խօսելով, մաղթեց որ թաղեցիներուն տաք վերաբերումը՝ իրենց եկեղեցիին նկատմամբ՝ տեւական ըլլայ, յիշեց անոր երբեմնի խարխուլ վիճակը, վերաշինութեան համար Ս. Պատրիարքաց Հօր հոգածութիւնը, հանգանակիչ Ճանճանճաղովի մը կազմութիւնը, եւ յետոյ Զինոր պէյի ինքնաբեր փափագը, որով եկեղեցին հիմնովին ու վայելչապէս կառուցած էր։ Օրհնեց բարերարին գովելի ղգացումները եւ ղգացուց թէ առաջնորդութիւն ունի դպրոցին խարխուլ վիճակին եւս դարման տանելու։ Բարոյիչ Սրբազանը ջերմագին բարեմաղթութիւններ ըրաւ Վեհ. Սուլթանին արեւշատութեանը համար։ Պատարագէն ետքը հոգեհանգստեան պաշտօն կատարուեցաւ Զինոր պէյի հանգուցեալներուն հոգւոյն։ Այս վերաշինութեան առթիւ, բաւական թուով եկեղեցական զարդեր նուիրուած են։

—Ս. Պատրիարքը չաբաթ իրիկուն Պատրիարքարանի մէջ գիշերեց եւ երէկ առաւօտ Մայր եկեղեցի իջնելով նստաւ դեղ Մաղկազարդի արարողութեանց ու քարոզ խօսեցաւ, որուն նիւթն էր Աւետարանի ոգին։ Ն. Սրբազնութիւնը իրիկունն ալ կատարեց «Դանդաղ»ի արարողութիւնը։

—Պատրիարքարանի Ա. գործակատար Արիս էֆ. Թէմճեան ուրբաթ օր Կայզէն Պոլիս եկած ըլլալով, չաբաթ օր Ազգ. Պատրիարքարան գնաց եւ ներկայացաւ Ս. Պատրիարքին որ զինքը ներկայացուց բոլոր դիւանապետներուն եւ դիւանական տեսուչներուն։ Յետոյ Արիս էֆ. այցելեց բոլոր դիւանները եւ իրենց ներկայացուցան բոլոր քարտուղարները։ Արիս էֆ. մէկ երկու օրէն կը սկսի իր պաշտօնին եւ այս չաբաթու այցելելով բոլոր Պետական պաշտօնատունները, պիտի ներկայացուի իբրեւ առաջին գործակատար Պատրիարքարանի։

—Պուլկարիոյ Հայոց Նորընտիր այցելու հովիւ Տ. Վահան Վրդ. Յակոբեան այսօր կը մեկնի իր պաշտօնատեղին։

—Քէօթահեայի Առաջն. Տեղապահ Տ. Մկրտիչ Վ. Ագաւնունի գրով մը խնդրեր է Ս. Պատրիարքէն որ Զատկական տօներէն վերջ, իր հիւանդութիւնը դարմանելու համար արձակուրդով Պոլիս դայ։ Ն. Սրբազնութիւնը նկատելով որ Տ. Մկրտիչ Վ. 7 տարուան պաշտօնավարութեան մէջ առաջին անգամն է որ այսպիսի առաջարկ մը կ'ընէ, ընդունելով անոր առաջարկը արտօներ է որ Զատկէն վերջ Պոլիս գայ։ Տ. Մկրտիչ Վ. հոս գտնուած միջոցին թեմական ինչ ինչ խնդրոց կարգադրութեան համար հարկ եղած բացատրութիւնները եւս պիտի տայ Ս. Պատրիարքին։

—Ֆիլիպէ առանց քահանայի մնացած ըլլալով, Պատրիարքարանէ հեռագրուած էր Ռուսճուգ, ուր երեք քահանայ կան, որպէս զի անմիջապէս քահանայ մը ղրկուի Ֆիլիպէ։ Ռուսճուգէն հեռագրուած է Պատրիարքարան թէ իրենց աւագերէց Տ. Կարապետ քնոյ. հիւանդ ըլլալով, հաղիւ երկուքը կը բաւեն։ Ս. Պատրիարքը անմիջապէս հեռագրաւ հրամայեց թէ անհրաժեշտ է որ քահանայ մը ղրկուի Ֆիլիպէ։ Զատկական այս տօներուն առթիւ Ֆիլիպէցիները չղրկելու հոգեւոր մոլիթարութենէ։

Երէկ, Օրթագիւղի եկեղեցիին մէջ տխուր հանդիսաւորութեամբ կատարուեցաւ Տիկին Օլկա Ֆընտրգեանի յուղարկաւորութիւնը, ի ներկայութեան հայ եւ օտարազգի ծանօթ անձնաւորութեանց ու ժողովրդեան սուսար բազմութեան, որոնք չրջապատած էին վաղամեռ Տիկնոջ ծերունի ու վշտահար հայրը՝ Ֆրէնկեան Սարգսամ էֆ.ն։ Արարողութեանց մասնակցեցան Տ. Գրիգորիս եւ Տ. Վահրամ արքեպիսկոպոսները, Տ. Գնել վրդ. եւ բազմաթիւ քահանաներ։ Իսկ իբրեւ արգաւոր դասին մէջ կեցած էին՝ Երուսաղէմի Պատ. Փոխանորդ Եղեկեան Սրբազան, Ս. Պատրիարք Հօր կողմէ Տ. Բարդէն վրդ., ինչպէս նաեւ Պուլկարաց Էկզարքին փոխանորդը։ Երթեւեկութեանց յատուկ Պետական Ճանճանճաղովին կողմէ, որուն անդամ է Աբրահամ էֆ. Ֆրէնկեան եկած էր ալ. քարտուղար Մուսթաֆա պէյ։ Դագաղին ծոպերը բռնած էին Պուլկարաց գործակատար Պ. Նաչէֆ, Թագաւոր էֆ. Պարտիզպանեան, Սրապ էֆ. Սեւեան, Հրանդ պէյ Նորատունկեան, Երուանդ էֆ. Եւսուփեան, Հրանտ էֆ. Պաչատուրեան. կերոնները բռնած էին Խաչիկ էֆ. Սարգսեան, Արմենակ էֆ. Ֆինգլեան, Հայկ էֆ. Փափազեան, Երուանդ էֆ. Եաղճեան, Սուրէն էֆ. Պաչատուրեան, Աբրամ էֆ. Մրճիկեան։ Դագաղը ծածկուած էր պըսակներով զարդ նուիրած էին հանգուցեալին հայրը, քոյրը՝ Օր. Հակոբնոյշ Ֆրէնկեան, Ց. Նորատունկեան ընտանիք, Գ. Մանուէլեան ընտանիք, Կուրտիկեան եւ Մուպաֆեան ընտանիք, Պ. Նէվրուզ, Զարեհ եւ Երուանդ Եուսուֆեան եղբարք, Ռ. Մարգիսեան։ Եկեղեցական արարողութիւնները ելաը, դագաղը փոխադրուեցաւ գիւղին գերեզմանատուն, որ ներկաները իրենց ցաւակցութիւնները յայտնեցին վամեռ տիկնոջ վշտահար հօրը եւ ամուսնոյն։

Այս ախուր առթիւ, անգամ մըն ալ կը յայտնենք մեր խորին ցաւակցութիւնները Աբրահամ էֆ. Ֆրէնկեանի, որ իր աւելոր հասակին մէջ՝ այսքան խորտակ կը խոցուի, իր սիրասուն մէկ զաւկին կորուստովը, որուն հիւանդութեան օրերին մօտ՝ իր ընտանիքին բոլոր անդամներով, մինչեւ վերջին վայրկեանը մաքառեցաւ աղէտին առաջքը առնելու, ամէն հնարաւոր դարմաններով ու խրատներով։ Իր բազմադակ կեանքը զաւակներուն դաստիարակութեանը ու բարոյականութեանը նուիրած հօր մը համար՝ այս դառն սուգին առջեւ մխիթարութեանմիակ հնարը, —եթէ երբեք կրնայ մխիթարուիլ,— կրօնի հոգեկան սփոփանքն ու սրտակից բարեկամներու անկեղծ ցաւակցութեանց արտայայտութիւնն է. եւ ինքը բարեպաշտ ու բարի անձ, եւ ամէնէն յարգուած ու սիրուած՝ այս կրկնակ մըխիթարանքները կը դտնէ։

—Փոխան ծաղկեպսակի—Տէր եւ Տիկին Մկրտիչ էֆ. Ղազանճեան մէկ օսմ. ոսկի նուիրած են Ս. Փրկչի Հիւանդանոցին՝ Տիկին Օլկա Ֆընտրգեանի մահուան առթիւ։

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ ԾԱՆՈՒՑՈՒՄ
Ազգային Պատրիարքարանի

Ազգային կեդր. Վարչութեան կրօնական Ժողովը նկատի առնելով Ռումանիոյ մէջ գտնուող Ղեւոնդ քհնյ. Միքայէլեանի զանազան առիթներու մէջ գործած կարգ մը անվայել արարքները, նկատի առնելով իր անհնազանդ եւ քահանայական սքեմին պատիւ չբերող վարքն ու բարքը, նոյնպէս նկատի առնելով վերջին օրերս իր ասպիսանին եւ կոչման հակառակ եւ մեր Ս. Եկեղեցւոյն դարաւոր օրէնսդրութեանց եւ անոր պատուոյն դէմ մեղանչած ու հանցանքել ժողովրդեան գայթակղութիւն պատճառած լինելը, հարկ տեսաւ կանոնական պատժոյ ենթարկել զնա, եւ այսու պաշտօնական գրով կը յայտարարենք եւ կը ծանուցանենք թէ զանազան տեղերէ եւ՝ վերջերս Ռումանիոյ Թրկա-Օգնա քաղաքը պաշտօնավարող Ղեւոնդ քհնյ. Միքայէլեան, անպայման ժամանակաւ դադրած է քահանայական պաշտօնավարութենէն, մինչեւ որ զգաստանայ եւ իր ասպիսանին եւ կոչման համաձայն ընթացք ցուցնէ եւ ապաշխարէ։

Կրօնական Ժողովոյ սոյն որոշումը հաղորդելով Զեզ, ներկայ չրջաբերականաւ կը յանձնարարենք հսկել անոր գործադրութեանը եւ միանգամայն աղօթել որ Աստուած հաճի զգաստութիւն եւ օրինապահութիւն պարգեւել յիշեալ արդիւեալ քահանային։

Մնացած աղօթարար
ՊԱՏՐԻԱՐՔ Կ. ՊՈԼՍՈՅ

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ ԾԱՆՈՒՑՈՒՄ
Տնտեսական Խորհրդոյ

Օրթագիւղի Ս. Աստուածածին եկեղեցւոյ մատակարարութեան հաշուետուութիւնն սկսեալ 1899 մայիս 14 ցվերջ սեպտեմբերի 1902 տարւոյ, ըստ օրինի Տնտեսական Խորհրդոյ մատուցուած եւ անոր յար եւ նման օրինակը յիշեալ եկեղեցւոյ բակը կախուած է՝ իտես թաղեցի ժողովրդեան, քան եւ մէկ օրէնսն պայմանաժամու։

Կը հրաւիրուին Պատարագի Թաղեցիներն որ այդ հաշուետուութիւնն վրայ՝ եթէ որ եւ է դիտողութիւն ունին, դրաւոր կերպով ներկայացնեն Տնտեսական Խորհրդոյ՝ որոշեալ պայմանաժամուն մէջ, յորմէ յետոյ՝ անլսելի պիտի մնայ որ եւ է դիտողութիւն։ (ԿՆԻԻ)

ԳԱԼՖԱՅԵԱՆ ՈՐԲԱՆՈՑ

Ս. Յարութեան մեծ տօնին առթիւ հաստատութեանս խնամակալուհիներէն տիկնայք Իսկուհի Փափազեան 2 օսմ. ոսկի, Գղեցի աղջիկներէն Խաչէ էֆ. Էլէսկեան 20, Մարգիս էֆ. Խաչեան, Սարգիս էֆ. Շահնազարեան, Յարութիւն էֆ. Տիլպէրեան, Պողոս էֆ. Սէմերճեան, Թորոս էֆ. Զիլինկիրեան, բարեսէր ումն 10ական, բարեսէր ումն 5։ Ընդ ամէնը 95 դրուշ հաճեցան նուիրել, ձեռամբ Խուփեցի Նշան էֆ. Տիլպէրեանի։ Զաքար էֆ. Կաւուան մէկ տարեկան Ա. Մամուլ։ Բարեսէր նուիրատուց խորին շնորհակալութիւն կը յայտնեմ։

Անձնուէր Մայր Գալֆ. Աղջ. Որբանոցի
ՔՐԻՍՏՍԻՆԷ ՄԱՅՐԱՊԵՏ ՓԱՓԱԶԵԱՆ
Խազարի,

Այսօրուան Հեռագիրներ

(ԱԺԱՆՍ ՏԸ ՔՈՆՍԹԱՆԹԻՆՈՊԼԻ)

ՊՈՒԿԱՐԻԷՇ, 12 ապրիլ.— Դահատառանգ իշխանին որդին՝ կարոլ իշխանը հարանիրեթ առնուած է, սակայն առողջական վիճակը գոհացուցիչ է։

ԶԷՊԻՆԵԼ.— Սեւ Լեռան իշխանը, ռուս հիւպատոս Պ. Զէրպինայի մահուան առթիւ, ցաւակցական հեռագիր մը ուղղեց Ռուսիոյ կայսեր։

ԱՐՐԱ. — Հեծելանորդներու արշաւի պատուն որ այսօր կազմակերպուած էր Բարիզի ու Ռուսպէի մէջտեղը, ինքնաշարժ կառք մը ասպալեց Պարուա անուն անձը։ Վիճակը յուսահատական է։

ԲԱՐԻԶ.— Պ. Լուպէ իրիկուան ժամ 7½ին Մարսիլիա ուղեւորեցաւ, ուրկէ չորեքնա պիտի նստի դէպ ի

ՏԻՒԶԱՌԻ ԳԻՆԻՆ ՈՒ ՕՇԱՐԱԿԸ
ԼԱԹՕ-ՖՈՍՖԱԴ ՏԸ ՇՕՇՈՎ
VIN et SIROP de DUSART

Տիւզառի գինին ու օշարակին մէջ Ջշտնուած լայթօ-ֆոսֆադ տը շօն ամենէն ազդեցիկ վիրանորոգիչն է։

Ոկրաթիւ տղոց ոսկորները կը չիրկէ ու կը զօրացնէ. ուժ կուտայ թոյլ և աւշային տղոց։

Ցաղ կիներէն այս գինին ու օշարակը խմելով չեն յոգներ ու չեն փսխեր և աւելի կորովի տղաք կը ծնին։

Լաքթօ-ֆոսֆադը ստամոքսներուն կամքը կը շատցուցնէ և տղաքը կը պաշտպանէ ընդդէմ ամէն հիւանդութեանց։ Իր ազդեցութեամբ, ակռաները շուտ կը բուսնին։ Բարիզ, Վիվիէն փողոց։ • A.

ԼԱ ՆԻԻ-ԵՈՐՔ
ԱՄԵՆԱՅԻՆ ԵՒ ԱՄԵՆԱԿԱՐԵՒՈՐ ՄԻԱՁԱՅԱՑԻՆ ԿԵԱՆՔԻ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆԸ

Հաս փոխադարձ, հիմնեալ 1845ին

1902 Ցուցակաւ 1ին եռամսեայ գոյքը՝ Ֆր. 1,506,000,000.

1901ին ապահովագրեալներուն եղած փոխատուութիւնները՝ Ֆր. 34,000,000

ԼԱ ՆԻԻ ԵՈՐՔ 600,000էն աւելի ապահովագրեալ ունի, որոնք կը կազմեն Ընկերութիւնը, և որոնց կը տրամադրեն բոլոր շահերը։ 1901ին ապահովագրեալներ վճարուած շահաբաժիններու գումարը՝ Ֆր. 17,500,000։

ԼԱ ՆԻԻ ԵՈՐՔԻ սիրելի բոլոր միջոցներն հիմա ուրիշ որ և է ընկերութիւնէ կը յանձնուած թոյլտուութիւն աւելի անկախ մարդ և շահաւոր պայմանագրութիւններ, յանձնուած օրէնքներու, ամենամեծ ազատութեան և միջոցներու մասին։ Տիրապետական թոյլտուութիւններ 3 տարի ետքէ հրապարակի վճարելէ յետոյ, առանց յետաձգելու ապահովագրեալին հաշուի առնելու. այս փոխատուութեանց գումարները գլխաւոր նշանակուած են բոլորին մէջ. 30 օր պայմանաժամ իւրաքանչիւր վճարման համար առանց տոկոսի։ Վճարումները դադրեցնելէն մինչև 5 տարի վերջերն շարունակելու առանձնաշնորհումը. յետմնաց ապահովագիրները 5 առ 100 տոկոսով հանելով գերմ վճարելով. մէկ տարեմեայ ընդհանուր իրաւանց կորուստ չկայ։ Ապահովագրութեան երկարաձգումը, թոյլին մէջ նշանակուած ժամանակամիջոցի մը համար. այնպէս որ այդ ժամանակամիջոցին մէջ եթէ մահ պատահի ապահովագրեալ գումարը կը հասցուցուի ամբողջութեամբ առանց հարցուի տալու։ անվճար Ցարուած ապահովագիրներ։

ԼԱ ՆԻԻ ԵՈՐՔ 4 առ 100 տոկոսաբեր պարտեան ալ ունի, որ աշխարհի մէջ ցարդ գտնուած ապահովագիրներէն ամենէն աւելի նպաստաւորն է։ Աւելի մանրամասն նութեանց համար դիմել։

Տնօրէնութիւն ի Թուրքիա
Ճ. ՈՒ. ՀՈՒԼՍՕՆ ԵՒ ԸՆԿ.
Քէնիկ Պասարեդեան
Ա. ՉՈՒՀԱՃԵԱՆ

Գալաթա, Հաճիքօյ խան
Վայգուտ դուքաց, Վէքիլիս խան
Գալաթա

ՖՐԷՏ. ԼԷՕԼԱՆՏ ԵՒ ԸՆԿ.
ՇՈՒՏԵՆԱՒԱՑԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
Լիվրբուլի եւ Արեւելեան միջեւ բանող շոգ

Անուանք	Թոնս	Անուանք	Թոնս
Վիքտորիան	10500	Ֆլավիա	3500
Առմէնեան	10500	Էմիրշիրն	3500
Գէսորիան	10500	Արրժ.ան	3000
Լանքասդրիան	9000	Ազնէրիան	3500
Ֆիլատէլֆիա	9000	Արապիան	3500
Գօլտպիան	8000	Աֆէնիան	2500
Ձորմիան	8000	Անտալուզիան	2500
Գասդոնիան	8000	Ֆլորիտան	2500
Ֆիրմինիան	8000	Լէսպիան	2000
Ֆալէրնիան	3700	Մինեօ	900
Վալսնիան	3700	Օքսդոզ	800
Ֆլամինիան	3700	Լէսպօն	80
Ֆեպիան	3500		

Ապրանքի տէրերն կը խնդրուի իրենց ապրանքն այլուր փոխադրելու կամ Ղալաթիոյ մաքսատունը հանելու. հակառակ դէպքին հրահանգը զրկել շրջանէն ժամանումէն 24 ժամ առաջ։

Աւելի տեղեկութեանց համար դիմել։
ԷՏՎԱՐ ԼԱՖՈՆԴԻՆ
Գալաթա, Քարաքիմ մաքսատան հին տեղը

600

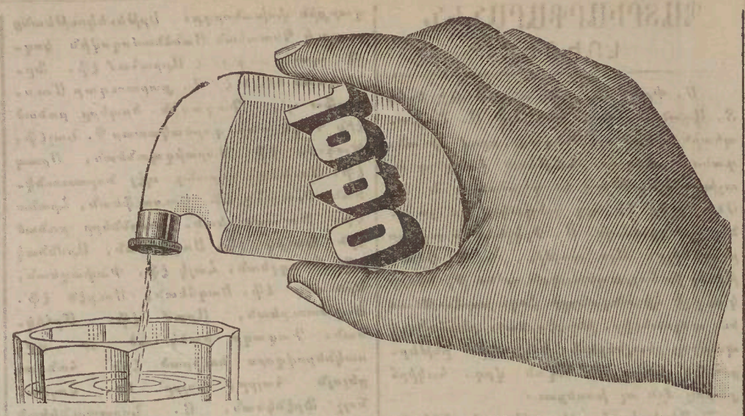

Մեր օրերուն մէջ առհասարակ հետեւուած դրութիւնը ակռաներու մաքրութեան համար, այն է ակռայ մաքրող հայերու գործածութիւնը, բոլորովին սխալ է։ Անշուշտ ասիկա կ'ըսենք ամէն անոնց, որոնք կ'ուզեն կատարելապէս առողջ պահել իրենց ակռաները. մեր կարծիքով՝ ատիկա պէտք է ըլլայ բերանի համար տարուած խնամքներուն նպատակը։ Ան որ կը փափաքի բոլորովին առողջ պահել իր ակռաները, ամէն բանէ առաջ, պէտք է վարժուի իր բերանը լաւ վիճակի մէջ պահել, հականեխական հեղուկի մը միջոցաւ. Ակռաներու պարզ չփումը հայով, ինչ որ ալ ըլլայ ան, երբեք փտումէ զերծ չի պահեր զանոնք, սա պատճառաւ որ ամէնէն աւելի յարձակման ենթակայ եղող տեղերը, ինչպէս աղօրիքներուն ներքին մասին, ակռաներու յօդուածներուն, կոտրած ակռաներուն մէջ չի կրնար մտնել հայը. առաւելապէս հոս է որ աւերները կը շարունակեն ազատորէն։ Ընդհակառակը, հեղուկ մը ամէն տեղ կը թափանցէ, եւ եթէ հականեխականի պէս ազդէ, կը կասեցնէ սնունդի մնացորդներուն տարաբաղադրութիւնը։ Իրապէս ազդեցիկ գործիքը Օտոլն է։ Բերանի կատարեալ մաքրութիւնը Օտոլի գործածութեամբ միայն ձեռք կը բերուի, չնորհիւ այն մասնաւոր յատկութեան, զոր այդ նիւթը ունի, գեղձերուն մէջ մուտ գործելով եւ հականեխական ազդեցութիւն մը ընելով, որ ամբողջ ժամեր կը տեւէ։ Օտոլը, ուրեմն, իրաւամբ կրնայ նկատուիլ իբր լաւագոյնը այն միջոցներուն, որոնք կը գործածուին բերանի պահպանման։ Օտոլը երբ սրուակով (կաթլոցէ սրուակով գնուի, որուն պարունակութիւնը կը տեւէ քանի մը ամիս, 10 դրուշ կ'արժէ եւ ամէն դեղագործներու, անուշահոտութեանց վաճառատուներու եւ դեղավաճառներու քով կը գտնուի, Լինկնէրի քիմիական աշխատանոցներուն մէջ։ Կեդրոնական մթերանոց, Պոլիս, Մեծ Նոր խան, թիւ 31։

304.—

ՍԻՆԿԷՐ
ԿԱՑՍ. ՊԱԼԱՏԱՆ ՀԱՅԹԱՑԹԻՂ
THE SINGER MANUFACTURING Co.

Սինկէրի կարի մեքենաները զուտ անգլ. պողպատէ շինուած ըլլալով, իրենց տոկունութեամբ այնքան գնահատուած են, որ աշխարհիս ամէն կողմը տարածուած են եւ բոլոր ընտանիքները, դերձակներն ու կօշկակարները լոկ Սինկէրի մեքենայ սկսած են գործածել։ Սինկէր Ընկերութիւնը ցարդ 400է աւելի պատուոյ վկայական եւ չքաղքամ ստացած է բոլոր ցուցահանդէսներէն։

Մասնաճիւղեր բովանդակ Թուրքիոյ մէջ։

Սինկէրի մեքենաները կը ծախուին միմիայն Սինկէր Ընկերութեան վաճառատուներուն մէջ։

Բերա (1. Մեծ փողոց, Պօն Մարշէի դիմաց թիւ. 343 եւ 343 կրկին
(2. » » Կալաթա Սէրայի դիմաց։
Կալաթա (1. Սինկէր խան Թիւնէլի ետեւ.
(2. Թրամվայի կայարանին դիմաց։
Պոլիս (1. Սուլթան Համամ թիւ 2
(2. Սուլթան Պայազիտ, Թրամվայի կայարանին դիմաց թիւ 13։
Սկիւտար Զարշը պոյը, թիւ 120։

Դասերը եւ նորոգութիւնները ձրի։ Սինկէր Ընկերութեան կեդր. վարչատեղին կը գտնուի Բերա, Մեծ փողոց, թիւ. 343 եւ 343 կրկին, Սարգիս պէյ Տիւզուլ ուն։

ԲԱՂԴԱՒՈՐ ՄԱՅՐ ՄԸ

Նիհար, աղջուն, վատոյժ, հիւանդկոխ տղաքը երբեք չէի սիրեր, միշտ կը փափաքէի գիրուկ, թմսոպ, զուարթ, կայտառ տղաք մեծցնել։ Կատարելապէս համոզուած էի որ ազատային ուժեղ, կայտառ և կորովի զաւակներու արժանանալու և դանոնք ամէն կարգի հիւանդութեանց դէմ պաշտպանելու համար, անհրաժեշտ էր տղայ հասակէն ուշադրութիւն ընել անոնց տրուելիք սնունդին։ Հետեւաբար, երբ մեր անդրանիկ զաւակը մեզ ամուսնեղաւ, հետամուտ եղայ ամէնէն լաւ սնունդը տալ անոր և թժշկի մը յանձնարարութեամբ սկսայ ՖՕՍՖԱԳՐԻՆ ՖԱԼԻԷՆԻՆով սնուցանել զայն։

Տղակը մեծ ախորժով կ'ուտէր այս ՖՕՍՖԱԳՐԻՆ ՖԱԼԻԷՆԻՆ և քանի ուտէր կը գիրնար, կ'ուժգնար ու կը կայտառնար։ Այսպէս քանի մը ամիս անցնելէ վերջ, երբ ակռայ հանելու ժամանակը եկաւ, սկսանք մտահոգ ըլլալ, կարծելով որ մեր զաւակն ալ ուրիշ տղոց յատուկ ակռայ հանելու ցաւերն ու փորկսութիւնը պիտի ունենայ, սակայն տղեկը առանց ոչ է հիւանդութեան սկսաւ հանել, խաղալով ցատկելով և շարունակեց ուժգնանալ։

ՖՕՍՖԱԳՐԻՆ ՖԱԼԻԷՆՈՎ հինգ դուսակ մեծցուցի, երկուքը աղջիկ, երեքը մանչ, փոքր Հասուծոյ ամէնքն ալ 25—30 տարիքը հասան առանց բան մը հիւանդանալու և քաջողջ երիտասարդներ եղան. հետեւաբար իր սրտէ կը յանձնարարեմ այրերուն որ ՖՕՍՖԱԳՐԻՆ ՖԱԼԻԷՆՈՎ մեծցնեն իրենց զաւակները։

Բարիզ Պոնարարթ փողոց Թ. 17
ՍԱՐԿՈՒԻՑ ԺԱՆՆԻ
ՖՕՍՖԱԳՐԻՆ ՖԱԼԻԷՆԻՆ կը ծախուի կ Պոլսոյ և գաւառներու մեծ դեղագրանոցներու ու դեղի մթերանոցներուն մէջ։

11—26

ՄՈՍ
ՇՈԳԵՆԱՒԱՑԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
Լիվրբուլի, Գլասկոյի Միջերկրականի եւ Սեւ Ծովի միջեւ բանող շոգենաւեր։

Անուանք	Թոնս	Անուանք	Թոնս
Բամսէգ	3000	Թիպս	2500
Անպիս	3000	Նէրպիս	2400
Թէյպը	3000	Օսայրիս	2250
Գլանորուս	3000	Թէրա	2250
Ֆարոս	3000	Մէմֆիս	2000
Օսմանլի	3000	Կասբրնի	1500
Թարիօթիս	2500	Կիւէտ	150

Դիմել առ Ժ. Վ. ՈՒԻԹՕՆ, և ԸՆԿ
Ուէթմոր խան
ՀԷՅՄՍ ՄԱՍ և ԸՆԿ.
194 21 Հէյմս Սպրինգ Լիվրբուլ

ՆՈՐ ՊԱՏԿԵՐԱԶԱՐԴ ԼԱՌՈՒՍ
Ամէնէն կատարեալը, ամէնէն նորը, լաւագոյնը, եւ բոլոր ժրանսական հանրագիտարաններուն ամէնէն լաւ պատկերազարդուածը։

Նոր պատկերազարդ Լառուսը որ Ֆրանսայի մէջ խիստ մեծ յաջողութիւն մը [illegible] անձերուն որոնք կը փափաքին ունենալ փոքր քանակ հատորներով, լուրջ կատարեալ [illegible] Նոր հրատարակութիւնը [illegible] մը։ Ամենաւոր գրագէտներէ և գիտուններէ շարադրուած, նկատի առած է գիտութեան [illegible] մարդկային գիտութեանց ամէն ճիւղերուն մէջ։ Միանգամայն կը պարունակէ բազմաթիւ [illegible] բատատուած (նշանաւոր անձերու, արուեստի և հոյակապ շինուածներու, տարազներու և [illegible] կենդանիներու և տունկերու, սեւ և գունաւոր աշխարհագրական քարտէսներ)։

Նոր պատկերազարդ Լառուսը 16 երանոց, իւրաքանչիւրը 50 առանձին տետրակով կը հրատարակուի, և 189ի Ապրիլ 1էն ի վեր, [illegible] շաբաթ շաբաթ լոյս կը տեսնէ։ Սա նուագն 400 տեսակ պիտի ըլլայ, որոնք 7 հատոր պիտի կազմեն. բաժանորդները կրնան [illegible] Նախ մեծագոյն համարին, գորոնը ընդունիլ 10 տեսակ բազկաթեղ ոսկի սղմ սեղմիներով, [illegible] կամ կազմուած հատորներով [illegible] Առաջին երեք հատորները արդէն դուրս են։

Գայմանաւոր բաժանորդագրութեան գրութիւնը կը [illegible]
1ին ֆրանք առանձին տետրերով կամ սեղմիներով եւ կամ ոսկեզօծ հատորի
2էն ֆրանք կազմուած հատորով, (demi chagrin), կարմիր, սեւ կամ կանանչ

Վճարումը կ'ըլլայ (Բարիզի վրայ մանատներով) [illegible] տետրակներուն հասնելուն, այսինքն վեց ամիսը տեղամ մը, [illegible] մանատ որ [illegible] վճարումը ըլլայ [illegible] օրը։

Գայմանաւոր բաժանորդագրութեան գրութիւնը ստորագրողներ կրնան [illegible] գրասենեակ [illegible] 587

ԳՐԱՏՈՒՆ ԼԱՌՈՒՍ, Բարիզ, Մոնբարնաս փողոց, թիւ 17. Ինդիզոյին 16 երանոց տարեկ մը՝ իրը նմոյշ պիտի զրկուի ձրիաբար։

ՕՍՄ. ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԴՀ. ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ՀԻՄՆՈՒԱԾ
Վեհափառ Սուլթանին Կայսերական Իրաւունքով

Ոչ կեանքի 2/14 Օգոստոս 1892
Թուականը
(20 սէֆէր 1310)

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ
Հրդեհի արկածներու, փոխադրութեանց եւ կեանքի վրայ

ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆԸ ԿՆՔ ՈՒԱՏԵՂԻՆ
Կ. ՊՈԼԻՍ ԷՏԷՆ խան, Քարաքէօյ Ղալաթիա

Գլխաւոր, Գլասկոյ կողմը Օսմ. Պանքայի մասնաճիւղը Նէյնի ճամի Հ. փ. 1 Գլասկոյ Օսմ. Նամակատան դէմը։

Դիւրագրակալ, Գլասկոյ կողմը Պ. Ի. Զասօխ
Մարբուճերլոյ Զարշըրը խան թիւ 21

Ընկերութիւնը գործակալներ կը փնտռէ Թուրքիոյ այլ ամէն քաղաքներու համար, որոնք նեղայուրեալ չեն։ 194

ԹՈՄԱՍ ՈՒԻԼՍՕՆ
ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈԳԵՆԱՒԻՐ
Ընդհանուր Հրամանատար Կ. Գալոյ եւ Օսմանլի

Անուանք	Թոնս	Անուանք	Թոնս	Անուանք	Թոնս	Անուանք	Թոնս	Անուանք	Թոնս
Ալպանս	1069	Գոմս	1497	Կոզզ	1011	Մալմս	724	Բօգարիս	186
Ալէքթ	3607	Գոնկս	2906	Կրօնոս	1695	Մարէնկս	2273	Սաբէնս	1113
Անտէլս	1541	Գրոսս	895	Հիրս	775	Մարգէլլս	3709	Ցիրիս	1735
Արիոսզս	2271	Ֆիտս	4311	Հիտալկս	1581	Միքատս	3557	Միլիս	1193
Գասանս	1822	Ֆօսինս	937	Հինաու	3720	Միլս	1057	Մէբրս	1200
Գորտոնս	1264	Ֆուրս	2383	Հորատիս	3600	Մանդէպէլլս	1735	Գասսս	1328
Գրավս	1076	Ֆրարս	1713	Հուսպէր	595	Մուրիլլս	2419	Թ. Ուիլսն	1546
Գրիլնս	841	Ֆինամս	504	Իակս	2354	Նէրս	1083	Թօրիս	3827
Գլէֆֆալս	4431	Լպրս	2464	Իսանս	5540	Օհիս	4100	Թօլէտս	1470
Գէլոս	1671	Էլտորատս	1520	Ձիւնս	1080	ՕնՍարիս	4036	Թորքիտս	487
Գալիբաս	1337	Էրազզ	1841	Քէլսս	1053	Օրլանտս	1535	Ուրպինս	2429
Գասէս	1244	Ֆիտս	954	Քօլբինս	2307	Բալէրմս	1637	Վասրս	1914
Գազզ	1094	Ֆինլանտ	1828	Թոմս	1700	Բօլս	510	Ջօլս	1289
Զիրակս	2729	Ֆլամինկս	849	Լէս	1063	Բիալիս	2229	ՎալՍուրնս	2396
Սիսէրս	1831	Ֆրանսիսս	4582	Լէբանոս	2272	Ռինալտս	1663	Տէնս	1850
Գլիս	2697	Գալիլէս	3060	Լիվօրնս	1643	Ռոլս	1613	Զէրս	1200
Գոլոքատս	4235	Գիրանս	1243	Լօրէնցս	3191	Ռսվէս	1789		

Միքատս չոգենաւը, նաւապետ Ուօրա, ընդհանուր վաճառքով Հալէն հոս հասած է։
Ալիքրս չոգենաւը, նաւապետ Պինկամ, ընդհանուր վաճառքով Հալէն հոս հասած է,
Իպրս չոգենաւը, նաւապետ Ուէթքօթ, ընդհանուր վաճառքով Հալէն հոս կը սպասուի ամսոյս 11ին։
Քլարս չոգենաւը, նաւապետ Պէլտինկ, ընդհանուր վաճառքով Հալէն հոս կը սպասուի ամսոյս 20ին։
Քլիս չոգենաւը նաւապետ Եընկ ընդհանուր վաճառքով Հալէն հոս կը սպասուի ամսոյս 30ին։
Քասէլլս չոգենաւը, նաւապետ Կրէշամ, ամսոյս 23ին Նիւ Եորքէն ընդհանուր վաճառքով հոս կը սպասուի։

Դիմել առ գլխաւոր գործակալ Ֆ. ՀԻԼՏ ԷՆԻՐՅՕՆ
Գալաթա Մեսրուր Եան Գալաթա 277

ՁՂԱՑԻՆ ԷՔ
ԿՍՐԻՍՑԷՐ, ԴԻՏԻ ԲԺՇԿՈՒԻՀ

Սմենէն շնչին պատճառով չատ ան գամ ղղային հիւանդութեան կ'ենթարկուի մարդ և եթէ կարեւորութիւն չտայով ան փոյթ գանուի ինքզինք դարմանել սա. [illegible] հիւանդութիւնը սարսափելի [illegible] և մինչև իսկ ապրագայ գաւակ ներուն կը փոխանցուի։ Լուսնոտները, և ուրիշ ղղային հիւանդութիւնէ տառապողներ, կամ այն է որ իրենց ծնողքէն ժառանգած են սասկալի հիւանդութիւնն և կամ հիւանդութեան նոր սկսած առնչութիւնը շտալով անոր, իրենց ապագան դժբախտ վիճակին հասած են։

Ղղային հիւանդութեանց ամէն տեսակներն ալ շուտով կը բժշկուի եթէ հիւանդը կանոնաւորաբար գործածէ ՎԱԼԷՐԻԱՆԱԹ ՏԸ ԲԻԼԻՐԼՕ անուն աշխարհահռչակ դեղը։

Այս դեղը անմիջապէս կը հանդարտեցնէ լիդերն և ղղային հիւանդութեանց ամէն տեսակը արագ և վերջնականապէս կը բժշկէ երկար ժամանակ կրնայ դիմանալ առանց բնութեան կարգ անցնելու և տղղեցութիւնը կորսնցնելու։ Ան քունութիւնը, քնաշրջիկութիւնը, կէս գիտուն ըլլալը, անդամալուծութիւնը խեղութիւնը, մոռացկոտութիւնը, խօսելու անկարողութիւնը, ցասկոտութիւնը, դիւադրգռութիւնը, ղղային հոգը, սրտի բարախտումը, մարելիքը, սրտզմտոսը մը դանանց սովորական անկանոնութիւնը, դժուարաշարժութիւնն ու ղղային հիւանդութեանց ամէն տեսակը ըստ բժշկութեան ՎԱԼԷՐԻԱՆԱԹ ՏԸ ԲԻԼԻՐԼՕ գործածելով։ Կեղծէն զգուշանալ։ Կը ծախուի ամէն մեծ դեղագրանոցներու և դեղի մթերանոցներու մէջ։

COMP RUSSE
Navigation à Vapeur et de Commerce
ՌՈՒՍԱԿ Ն ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ
ԵՒ ԱՌԵՒԵՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Շաբաթուան արբեւեկութիւններ

Գշ.	1/14	Օաէսա մամր 4ին յետ միջօրէի։
Գշ.	2/15	Իզմիր, Բիրէ, Աղեքսանդրիա մամր 10ին միջօրէէն առաջ, հաղորդութիւն Աղեքսանդրիայէն Բոր-Սայիտ, Գէրուա, Թարապուլուսան։
Գշ.	2/15	Գոլրկազ, Վառնա, Օտեսա մամր 3ին յետ միջօրէի։
Եշ.	3/16	Ինէպոլու, Սինոպ, Սամսոն, Օրդու, Տրապիզոն, Ռիզէ, մամր մամր ժամը 8ին միջօրէէն առաջ։
Օր.	4/17	Օտէսա ժամը 10ին միջօրէէն առաջ։
Շբ.	5/18	Տարտանել, Միտիլլի, Իզմիր, Գէրուա, Թարապուլուս-Շամ, Գէրուա, Սամսոն, Բոր-Սայիտ, Աղեքսանդրիա ժամը 4ին յետ միջօրէի։

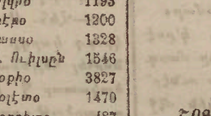

ՇՈԳԵՆԱՒԱՑԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ՄԱՐՈՓԷԷՆ ԵՒ ՀԱՅՈՑԱՆ
Ն. ԲԱԳԷԼ ԵՒ ԸՆԿ.
ՕԳՍՏՈՒԱԾ ՇՈԳԵՆԱՒՈՐ

Ապրիլ 13ին Միջերկրական, Սեւ Ծովէն։
ՄԵՏՆՈՒՈՒՆՈՐ

Ապրիլ 14ին Միջերկրական. [illegible]
[illegible]
Առաջին [illegible] 241 [illegible]
175 [illegible]
[illegible] 516 Թ. ԲԸՐՈՒՆ

ՔՈՒՆԱՐԴ CUNARD
ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ

Որէ ամիսը երկու անգամ կը բանին
Լիվրբուլի եւ Արեւելեան միջեւ

Անուանք	Թոնս	Անուանք	Թոնս
Իվէրնիա	18900	Սիլվանիա	[illegible]
Սաքսոնիա	18900	Քանատիա	[illegible]
Լուքանիա	12950	Վէրլա	[illegible]
Գամբանիա	12950	Բաւլա	[illegible]
Ղուլինիա	8843	Թիրիա	[illegible]
Ումբրիա	8128	Սիբերիա	[illegible]
Եվրուրիա	8120	Սամարիա	[illegible]
Դերվիա	7392	Ազերբա	[illegible]
Ուրանի	7269	Շերպուրկ	[illegible]

Դիմել առ ՀՈԼԻ և ՍԻՄԷՐ
Joly et Seager
Մեքենագրի [illegible] թիւ 6, 7, 8, [illegible]
[illegible] Գալաթա [illegible]

Աւրագնաւէր ՁԱՐԵՀ ԵՈՒՍՈՒՖԵԱՆ

ՖՈՐԹԻՒՆԷ ՏԻՒ ՊՈՒԱՆՈՊԷ

ԿՏՐՈՒԱԾ ՁԵՌՔԸ

ԺՕՐԺԻԷԻ ՇԱՀԱՏԱԿՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

Ը

—Եգիպտոս չեմ երթար։
—Ո՞ւր կ'երթաս ուրեմն։
—Ես ալ չեմ գիտեր դեռ։
—Կը մեկնիս ու տակաւին չե՞ս գիտեր ո՛ւր երթալդ. ինչ կը նշանակէ ատիկա։
—Սա կը նշանակէ որ այս տան մէջ գործ չունիմ ա՛լ եւս։
—Ի՞նչ, գործատէրը ճամբո՞ւս կը դնէ քեզ։
—Ո՛չ, ես կը ձգեմ զինքը։
—Ինչո՞ւս համար։
—Եթէ կ'ուզես գիտնալ, եկուր բակը երթանք միասին։ Չեմ ուզեր որ լսեն քեզի ըսելիքս. սա տառանկն ալ մեզի ականջ դրած է։
—Ժորժէ՛ համար կ'ըսես։ Մեզմով չզբաղիր ան։ ճանձերուն թռիչքը դիտելով ժամանակ կ'անցընէ։ Բայց փոյթ չէ։ Քանի որ գաղտնիքներ պիտի հաղորդես ինծի, բակը երթանք։ Հինգ վայրկեանի չափ կրնանք խօսակցիլ, թէեւ շատ գործ ունենամ այսօր։

Երկու երիտասարդները դուրս ելան, ու Ռոպէր արկղակալը տարաւ անիւին մը, ուր ոչ ոք կրնար լսել զիրենք եւ ոչ ոք տեսնել։

—Ժիլ, ըսաւ Պ. աը Բարնոէլ, դուն միակ բարեկամս ես։ Դուն միայն կուտամ ես թէ խենթի պէս կը սիրեմ օրիորդ Տորժէրը։

—Ու անիկա քեզ կը սիրէ։ Այդ մասին տարակոյս չունիմ ու իմ խնդակցութիւնս կը յայտնեմ, պատասխանեց Ժիլ համարձակ շնչով մը, ինչ որ շատ չէր պաշաճեր խօսակցութեան սկիզբը ունեցած լուրջ եւ ուշադիր կերպարանքին։

—Հաւատացի թէ զիս կը սիրէր։ Կը սխալէի։

—Բայց անկարելի բան է։ Վերջնական բացատրութիւն մը չունեցա՞ր անոր հետ։ Խոստում մը... նոյն իսկ երդում մը չիսխանակեցի՞ք։

—Այո՛, ըսաւ Ռոպէր դառնութեամբ, երդուընցան իրար։ Մանկամարդ աղջկան երդո՛ւմ. խենթ էի որ հաւատացի։ Իր հօրը մէկ խօսքը բաւ եղած է անոր մոռցնել տալու իր յանձնառութիւնները։

—Տեսա՞ր զայն։

—Ո՛չ, դէթ չխօսեցայ անոր հետ, բայց անիկա ամէն բան ըսեր է Պ. Տորժէրի. այս վերջինը բացարձակ կերպով զեկոյց ինծի թէ կը հակառակէր մեր ամուսնութեան։ Պ. Տորժէր յարեց թէ իր աղջիկը ըմբռնած էր այդ մերժումին շարժառիթները եւ հաւանած։

—Անհաւատալի՛ բան է։ Բայց որո՞նք են այդ շարժառիթները։

—Նախ յանցաւոր եմ տը մասնիկը ուենենալուս համար անունիս առջեւ, եւ ամէնէն մեծ յանցանքս սա է որ խանութպանի կամ երկրագործի զաւակ չեմ։ Ցեռոյ, առեւտուրի կոչում չունիմ, եւ երբեք ի վիճակի չպիտի ըլլամ սեղանաւորական տուն մը վարելու։ Պ. Տորժէր կ'ուզէ որ իր փեսան իրեն յաջորդէ, ինչպէս ինք երբեմն յաջորդած է իր աներոջ՝ որուն պաշտօնեան էր։ Իր աղջիկը պիտի չանայ սիրել այն ամուսինը՝ որ իրեն հանոյ թուի կամ ոչ։

—Օրիորդ Ալիս ընդունո՞ւր է այդ պայմանները։

—Այո՛, քանի որ ստոյգ է հայրը՝ այդ լեզուով խօսելու ինձի հետ։ Օ՜հ, ինչ ձեւեր դանեցուց Պ. Տորժէր։ Գահիրէի ու Ալեքսանդրիոյ իր բարեկամներուն ուղղուած յանձնարարագիրներ տալ առաջարկեց ինծի։ Նոյն իսկ դրամ տալ ուզեց, յայտարարելով թէ Արեւելքի մէջ մէկ քանի տարի ընակութիւնս շատ օգտակար պիտի ըլլայ ինծի, չունեցած ձիրքերս ձեռք բերելու համար։

—Թերեւս իրաւունք ունի։ Ինչո՞ւ համար չես ընդունիր անոր առաջարկը։ Ինչո՞ւ համար չես փորձեր ապացուցանել թէ սխալ կարծիք կազմած է քու մասիդ, եւ թէ ուրիշի մը պէս դուն ալ կրնաս գործ սորվիլ։ Ո՛վ գիտէ, թերեւս քեզ փորձել կ'ուզէ։ Ո՛վ գիտէ, կարելի է միտքը դրած է անպաշտօն վիճակի մը մէջ դնել քեզ, իր աղջիկը տալէ առաջ։ Կը ճանչնամ զայն։ Կարող է այդ գաղափարը յղանալու։ Եթէ ես քու տեղդ ըլլայի, չէի վհատեր ու կը փորձէի։

—Եթէ իմ տեղս ըլլայիր, սիրելի Ժիլս, պիտի ընէիր այն՝ ինչ որ ես որոշած եմ։ Ո՛չ Պ. Տորժէրը եւ ոչ ալ օրիորդ Տորժէրը տեսնել պիտի ուզէիր ու Ֆրանսայէն պիտի հեռանայիր, ալ ուրիշ չդառնալու համար։

—Ֆրանսայէն հեռանալ մի՛, ո՞ւր պիտի երթաս։

—Ամերիկա, Աւստրալիա կամ Ճարոն, ի՞նչ փոյթ, բաւ է որ անհետանամ եւ չլսեմ խօսուիլը անոր վրայ՝ որ զիս խաբեց։ Մոռացումն է որ պիտի երթամ փնտռեմ ծովերէն անդին։

—Ինչ խենթութիւն է ատիկա. տարադրութեան պիտի դիմես եւ պիտի հրաժարիս այն ապագայէն՝ որ քեզի կը սպասէ հոս, երթալ խղճալիօրէն վերջացնելու համար կեանքդ աշխարհի մէկ ծայրը, եւ այս ամէնը ինչո՞ւ համար, որովհետեւ գործատէրդ դժուարութիւններ կը հանէ իր աղջիկը քեզի տալու համար։ Կը յուսամ թէ խորհած չըլլայ իր որոշումը տալէ առաջ։ Դիտես թէ դրական մարդ մըն է անիկա։ Այդ կարգի մարդիկ խանգավառութենէ զուրկ ըլլալով՝ մէկէն ի մէկ անձնատուր չեն ըլլար զգացումի վրայ հիմնուած պատճառներու։ Բայց Պ. Տորժէր կը պաշտէ իր աղջիկը, ու ժամանակը կը հարթէ դժուարութիւնները։ Չեմ հաւնար, ինչո՞ւ կը վհատիս կանխատեսուած խոչընդոտի մը հանդէպ։

—Չէի կանխատեսած թէ Ալիս պիտի դիմէ իր խոստումը, տեղի պիտի տայ առաջին մերժումին վրայ իսկ, եւ թէ աղջիկի մը ընթացքը պիտի բռնէ՝ որ կը վախնայ յանդիմանութիւն լսելէ։ Կը կարծէի թէ կամքի տէր աղջիկ մըն էր։ Խաբուեր եմ։ Նոյն իսկ սիրտ չունի։ Կարծեց զիս սիրել, որովհետեւ իր տարիքը ունեցող աղջիկ մը միշտ կը կարծէ մէկը սիրել։ Անհաճոյ չէի թուեր իրեն, ան է թովանդակ իրողութիւնը։ Ցանցանքը իմս է որ լուրջ նկատեցի այդ տղայական սէրը։ Իմ վիճակիս վրայ չեմ արտնչար, որովհետեւ արժանի եմ անոր. բայց բաւական տառապեցայ, չեմ ուզեր տառապիլ այլ եւս։ Կը տեսնես որ մեկնումս անհրաժեշտ է։

Վիններուն յուզուած մտիկ կ'ընէր այս տխուր մտերմական խօսքերը։ Չէր սպասեր այդ խօսքերուն՝ որոնք կարգ մը խորհրդածութիւններ կը գեղարդէին իրեն, սակայն ինքզինքէն չէր գիտեր թէ ինչպէս բացատրէր զանոնք։

—Սիրելի Ռոպէրս,